

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 5:34, leidžiasi 7:58.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 11 d., 1972 m.

Kaina 15c

112

AR ATSAUKS KREMLIUS NIXONO VIZITĄ?

JAV LĖKTUVAI DAUŽO Š. VIETNAMĄ

SAIGONAS. — Amerikos lėktuvai puolė Hanojų ir Haifongą, kurį be to dar apšaudė ir karo laivų artilerija. Tūkstančiai bombų numesta ant fabrikų, sandėlių, žibalo tankų ir geležinkelio. Kai kurie lėktuvai puolė geležinkelio liniją vos 60 mylių nuo Kinijos sienos. Hanojus patvirtino puolimus, paskelbdamas apie 14 Amerikos lėktuvų numušimą, iš jų 9 numušti Hanojaus apylinkėse. Hanojus tvirtina, kad prie Haifongo du Amerikos laivai buvę uždegti pakrančių artilerijos sviedinių. Amerikiečių karinė vadovybė sako nieko nežinanti apie laivų sužalojimą.

Pietų Vietname 50 didžiųjų bombonešių numetė 1,000 tonų bombų Hue miesto apylinkėse, kur komunistai ruošiasi didesniam puolimui. Komunistų ofensyva tęsiasi jau 43 dienas, didžiausi puolimai įvyko centrinia- me Pietų Vietname, Kontum miesto apylinkėse. Žvalgybos žiniomis, komunistai didžiausias jėgas traukia prie Hue miesto, pergrupuoją dalinius ir gabena artilerijos pabūklus.

Didelis JAV armijos helikopteris, ne kovos žygyje, nukrito užmušdamas 32 amerikiečių kareivius. Nuo kovo 30 d., kada prasidėjo komunistų invazija, Amerika prarado 36 helikopterus ir 34 lėktuvus. Juose žuvo 64 amerikiečiai, 62 dingo be žinių ir 18 buvo sužeisti.

Karinė vadovybė spėlioja, ką dabar darys sovietų valdžia, kai JAV laivai ir lėktuvai užminavo Š. Vietnamo uostus. Komunistai gali atsistoti minų valytojus, gali duoti Hanojų naujų raketų prieš Amerikos laivus arba gali ir savo jėgomis pulti Amerikos laivus ir lėktuvus. Gauti pranešimai, kad sovietai yra išsiuntę iš Vladivostoko du minų gaudžius. Nurodoma, kad modernias minas nėra lengva išrankioti. Be to, Amerikos lėktuvai gali visada išmėtyti daugiau minų ir daug greičiau, negu jas įmanoma surankioti. Nurodoma, kad visus Š. Vietnamo uostus užminavo tik 12 Amerikos lėktuvų. Viskas truko tik kelias minutes.

Sovietai galėtų bandyti oro keliu pristatyti Hanojų karinę medžiagą, tačiau amerikiečiai tada gali sudaužyti Hanojaus aerodromus. Be to, lėktuvais sunku privežti pakankamai tankų ir raketų.

Sovietų Sąjunga ir Kinija neturi per daug geležinkelį va goni, todėl tiekimas žemės keliais irgi nebūtų pakankamas, ypač kada geležinkelius daužo Amerikos aviacija.

Iš Saigono pranešama, kad amerikiečiai kareiviai sveikina Nixono nutarimą užminuoti prieš uostus, tik kai kurie karininkai reškia nuomonę, kad tai reikėjo padaryti prieš 10 metų. Dabar priešas turi nemažai karinės medžiagos Laose, Kambodijoje ir pačiame Pietų Vietname. Kariškių nuomone, priešas gali daug savačių vystyti puolimus turimomis jėgomis ir be jokio papildomo tiekimo.

◆ Hanojus delegacijos vadas Paryžiaus taikos derybose Xuan Thuy buvo atšauktas į Hanojų pasitarimus.

◆ Dvylika jaunų vyrų vakar Čikagoje sustabdė judėjimą ant Lake Shore Drive prie 55 gatvės. Susidarė didelė eilė automobilių. Policija suėmė 6 asmenis.

◆ Nebraskos demokratų pirminius rinkimus laimėjo sen. McGovern, o W. Virginijoje laimėjo sen. Humphrey, neblogai pasirodė gubernatorius Wallace.

Kaip Izraelis išvadavo lėktuvą

TEL AVIVAS. — Visas Izraelis labai didžiuojasi savo kareivių narsumu ir vadybų ryžtingumu. Paskutinis izraelitų pasitenkinimas liečia arabų pagrobimą Belgijos keleivinį lėktuvą, kurį su 100 asmenų Tel Avivo aerodrome, granatomis ir revoli- veriais grasindami, laikė du arabai vyrai ir dvi moterys.

Generolas Dayanas, gynybos ministeris, pats išbuvo aerodromo kontrolės bokšte 23 valandas, vadovaudamas keleivių gelbėjimo žygiui. Planas buvo įvykdytas šitaip. Nakties tamsoje prislėgti keli parašutininkų brigados kareiviai sugadino lėktuvo pakilimo ratus. Kitą rytą izraelitai "sutiko" patenkinti arabų reikalavimą ir pažadėjo atvežti kalėjimuose laikomus arabus partizanams, kad jie galėtų sėsti į lėktuvą ir skristi į Egiptą. Prieš tai izraelitai pasisūlė sutaisyti lėktuvo ratus. Dvylika parašutininkų, apsirengusių baltais mechanikų drabužiais, atvyko prie aerodromo pakraštyje stovinčio lėktuvo. Vieni pradėjo krapštytis prie ratų, o kiti sparnais užlipo prie abiejų lėktuvo durų ir abi kartu atidarė, įšoko su ginklais į vidų. Arabai ėmė šaudyti, tačiau du tuoj žuvo, viena moteris buvo sužeista, kita — pasidavė. Nors keleiviai visi sukruto ant grindų, penki buvo sužeisti.

Kai premjerė Meir papasakojo apie tą žygį parlamente, visi atstovai sustoję plojo. Premjerė pareiškė neabejojanti, kad iš visos tos istorijos būtų galima pagaminti įdomų filmą.

Naujas raketinių ginklų vadas

MASKVA. — Sovietų Sąjungos raketinių ginklų viršininku buvo paskirtas generolas Vladimiras Tolubko, 57 m. Jis pakeis neseniai mirusį maršalą Krylovą. Iki šiol Tolubko buvo karinės apygardos prie Kinijos sienos vadu.

Korespondentai apie naują raketų viršininką patyrė iš sarašo karininkų, kurie padėjo vainiką prie Nežinomojo kareivio kapo per Pergalės dieną, kurią sovietų piliečiai kasmet mini II-ojo Pasaulinio karo pabaigą. Naujojo gynybos viceministerio gen. Tolubkos pavarde buvo įrašyta prieš kitų viceministerių, nes raketų jėgos yra laikomos svarbesnėmis už kitas ginklų rūšis.

Sovietų propaganda šiemet buvo labai užkinkyta sovietų kariams laimėjimams pabrėžti. Valdžia stengiasi įdiegti jaunajai kartai pasididžiavimo jausmus. Televizija ir kino teatrai pilni filmų apie karą. Spauda nuolat spausdina pasikalbėjimus su "herojais", karo veteranais.

Trys karalienės vaikščioja Romos Via Due Macelli gatvėje. Iš kairės princesė Sofija, princas Juan Carlos, Ispanijos sosto siekiantis žmona. Viduryje Graikijos karalienė Motina Frederika ir dešinėje, jos marti, danų princesė Anne-Marie, egziliuota gyvenanti karaliaus Konstantino žmona.

ITALIJOS RINKIMŲ REZULTATAI

ROMA. — Italijos parlamento rinkimai nedavė reikšmingesnių pasikeitimų ir ateities vyriausybę teks vėl sudaryti iš kelių partijų. Didžiausioji krikščionių demokratų partija, kuri vadovavo visoms pokarinėms vyriausybėms, ir ši kartą gavo daugiausia balsų ir pravedė didžiausią skaičių atstovų — 267 arba vienu daugiau, negu turėjo sename parlamente. Senate ši partija turi 135 senatorius, tiek pat, kiek turėjo. Žemumoje rūmuose yra iš viso 630 atstovų, o senate — 315 išrinkti senatorių ir keli išrinkti senatoriais iki gyvos galvos.

Antra didžiausia atstovų skaičiumi politinė partija liko komunistai. Jie laimėjo 179 vietas, dviem daugiau, negu turėjo. Senate komunistai turėjo kartu su socialistais proletarais 101 vietą, o dabar turės 94 vietas. Komunistai kaltina savo sąjungininkus, kairiuosius socialistus, dėl bendro marksistų skaičiaus parlamente sumažėjimo. Minėtieji "proletarai" buvusiam parlamente turėjo 23 atstovus, o dabar neturės nė vieno. Tuo pačiu kairiojo sparno atstovų skaičius parlamente sumažėjo.

Italų Socialinis judėjimas (ISM — naujieji fašistai) kartu su savo šalininkais monarchistais laimėjo 56 vietas, vietoje buvusius 30 vietų. Senate tos dvi dešiniausios grupės turės 26 senatorius, o turėjo 13.

Nuosaukiųjų socialistų partija laimėjo 61 atstovą (vienu mažiau) ir 33 senatorius (trim mažiau). Socialdemokratai išlaikė savo turėtas 29 vietas, o senate laimėjo vieną daugiau — 11. Liberalų partija, kuri yra gan konservatyvi, turės 21 atstovą (turėjo 31) ir 8 senatorius (turėjo 16). Centrinė respublikos partija laimėjo 14 vietų žemumoje rūmuose (anksčiau turėjo 9) ir 5 senatorius (turėjo 2). Pietinio Tyrolio Liaudies partija, vokiškai kalbančios šiaurinės provincijos atstovė, išlaikė turėtas parlamente pozicijas su trim atstovais ir dviem senatoriais.

Liberalų partijos pralaimėjimai apskundžia buvusios centro koalicijos atgaivinimą, greičiausiai teks vėl sudaryti centro-kairės koaliciją su socialistais ir

Atidėtos Gandhi-Bhutto derybos

NEW DELHI. — Numatytas Pakistano prezidento susitikimas su Indijos premjere Gandhi turės būti nukeltas iki birželio pabaigos. Indija norėjo pasitaikyti turėti tarp birželio 4 ir 8 d. tačiau Bhutto pareiškė negalintis atvykti anksčiau kaip birželio 10 d. Kadangi premjerė ruošiasi išvykti birželio 13 į Europos valstybes, tai susitikimas su Pakistano prezidentu galės įvykti tik jai grįžus, birželio 24 d.

Indijoje daug kas abejoja ar Pakistanas tikrai siekia su Indija taikos. Parlamente gynybos ministeris pranešė, kad praėjusio penktadienio puolime Pakistanas išstūmė Indiją iš dviejų strateginių Kašmiro pozicijų. Jos buvo Indijos kareivių užimtos praėjusiam kare. Slaptai sutraukęs batalioną kareivių Pakistanas puolė su artilerija Indijos fortus ir išstūmė daug menkesnes indų jėgas. Indija neteko 20 kareivių ir virš 60 buvo sužeisti.

Nors po karo paliaubų paskelbimo jau įvyko apie 300 susisaušimų, tačiau pirmą kartą Indija pripažino praradusi šiek tiek teritorijos.

krikščionim demokratams. Jau spėjama, kam prezidentas paves sudaryti vyriausybę. Parlamentas susirenka gegužės 25 d. Minimos dabartinio premjero Andreotti ir vidaus reikalų ministro Rumor pavardės.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Idaho sidabro kasykloje buvo rasti du darbininkai sveiki ir gyvi. Jie buvo iškelti į paviršių. Iki šiol jau 47 darbininkai žuvo. Gyvieji papasakojo, kad jie išliko valgydami mirusiųjų draugų kasyklon atsineštus priešpiečius.

◆ Hanojaus radijas skelbia, kad JAV lėktuvai sužalojo sovietų laivą ir sužeidė 4 jūreivius.

◆ Vakar JAV lėktuvai numušė virš Š. Vietnamo 7 komunistų Migus.

◆ P. Vietnamo prezidentas Thieu atleido iš pareigų centrinės apygardos kariuomenės vadą.

◆ Belfastas, Š. Airijoje, krautuvėje sprogo bomba, sužeisdamas 20 žmonių.

◆ Grand jury pašaukė unijos prezidentą Boyle pasiaiškinti dėl Yablonskio nužudymo ir pasakyti, kodėl 20,000 dol. buvo išimta nužudymo metu iš unijos kasos.

◆ Airijoje vakar įvyko balsavimas dėl įstojimo Europos rinkon. Airiai pritarė įsijungimui.

◆ Kubos gydytojų grupė atvyko į paramą šiaurės Vietnamui, gydyti sužeistųjų.

Bando sušaukti Saugumo Tarybą

NEW YOKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim bando sušaukti Saugumo Tarybą svarstyti Vietnamo karo klausimą. Tokią teisę jis turi pagal JT charterį, nors buvęs sekretorius U Thant niekada nebūdė ta teise pasinaudoti, daugiausia dėl komunistinių valstybių pasipriešinimo.

Sekretorius Waldheimas tariasi su tarybos nariais, ieškodamas pritarimo. Galimas daiktas, kad ir ši kartą sovietų blokas pasipriešins Saugumo Tarybos posėdžiui, nes komunistai tikisi jėga pasiekti savo tikslų Pietų Vietname.

Š. VIETNAMAS ŽADA NEPASIDUOTI PREZIDENTO NIXONO ULTIMATUMUI

WASHINGTONAS. — Prezidentui paskelbus Hanojaus uostų užblokavimą, didelis klausimas lieka, ką dabar darys Maskva ir kaip ji reaguos. Pats šiaurės Vietnamas Paryžiuje paskelbė, kad jis nepasiduos Nixono ultimatumui. Amerika sulaužiusi 1968 m. susitarimą ir pažadą nebombarduoti Š. Vietnamo. Įdomu, kad prieš kelias savaites Hanojus tvirtindavo, kad jokio susitarimo 1968 m. nebuvo. Toks atsakymas buvo duotas į Amerikos priekaištus, kad Hanojus su savo invazija sulaužė susitarimą nepulti P. Vietnamo miestų.

Prezidento patarėjas Kissingeris spaudai paaiškino naują Amerikos posūkį. Jis pripažino, kad nutarimas išdėstyti minas buvo sunkus, skausmingas, tačiau nebuvo kitos garbingos išeities. Kissingeris pripažino, kad šiek tiek rizikos, kad Sovietų-Amerikos santykiai gali pablogėti, tačiau ta rizika yra laikoma priimtina. Reiškama viltis, kad Nixono vizitas Maskvoje nebus atšauktas.

Kissingeris paaiškino spaudai, kaip Amerika jautėsi, kada po šėsių mėnesių pasirengimų, jam nuvykus į Paryžių slaptam susitikimui su Hanojaus politbiuro nariu, pastarasis pradėjo kartoti senas istorijas, kurias jis galėjo iškipti iš seno laikraščio ir atsiųsti į Washingtoną. Tas slaptas susitikimas buvo su- ruoštas sovietams raginant.

Sovietų spaudos agentūra pranešė apie uostų minavimą ir pasmerkė tuos veiksmus, kaip tarptautinius įstatymus laužiančią agresiją. Washingtono šis agentūros pareiškimas laikomas nuosaikiu. Prisimenama, kad Chruščiovas dvi savaites laukė prieš atšaukdamas susitikimą su Eisenhoweriu po to, kai Sovietų Sąjungoje buvo numuštas Amerikos šnipinėjoimo lėktuvas U-2. Galima tikėtis, kad Kremlius gerai apsvaistys tolimesnė realcija, palaukdamas ir Bonos parlamento akcijos dėl nepuolimo sutarčių ratifikavimo.

Kita sovietų reakcija buvo New Yorke, kur sovietų ambasadorius Jungtinėse Tautose Malikas pareiškė pilnai pritarąs daugelio Amerikos kongresmanų žodžiams, kurie pasmerkia šį naują agresijos aktą.

Pietų Vietnamo prezidentas Thieu pasakė į tautą kalbą ragindamas visus laikytis vieningai. Jis žadėjo atsiimti prarastą teritoriją ir žadėjo nubasti karo vadus už jų klaidas fronte. Trečios divizijos vadas gen. Gai, kuris gynė Quang Tri miestą, jau yra suimtas.

Europos spauda nepritaria naujam Vietnamo karo praplėtimui. Tik britų užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad "šiose aplinkybėse prezidento atkirtis buvo neišvengiamas". Ypač Amerikos vyriausybė puola Švedijos spaudą ir jos premjerą Palme. Švedų socialdemokratų laikraštis klausia: "Ar Nixonas pamišo?"

Amerikoje vėl kurstomi universitetų studentai. Daugelyje miestų įvyko demonstracijos ir smurto veiksmai. Juos pradeda nedidelis radikalų skaičius, tačiau vėliau prisideda ir kiti. Naujoje Meksikoje du asmenys demonstracijos metu buvo peršauti. Policija aiškina, kas tai padarė. Didėsnis neramumai įvyko tradiciniuose kairiųjų radikalų centruose, Berkeley, Kalifornijoje, Madison, Wisc.

Senato demokratai, sen. Fulbrightui pasiūlius, priėmė rezoliuciją, smerkiančią karo pra-

Bonos sutartys vis dar pavojuje

BONA. — V. Vokietijos vyriausybės ir opozicijos kompromisas dėl sutarčių su sovietais ir su Lenkija ratifikavimo atsidūrė pavojuje. Anksčiau kancleris buvo susitaręs su opozicijos vadu paskelbti prieš ratifikavimą bendrą pareiškimą, kuris interpretuotų sutartį Vokietijai palankia prasme. Tas turėjo nuraminti kai kuriuos opozicijos narius, kad jie sutarčiai nesipriešintų. Minėtoji bendra rezoliucija turėjo turėti 10 punktų, tačiau dabar paaiškėjo, kad Sovietų Sąjunga su dviem sutarties interpretavimo punktais nesutinka.

Sovietai ypač priešinosi pareiškimui, kad sutartys su rytais nesudaro legalaus pagrindo dabartinėms Europos sienoms. Kitas pareiškimo punktas pabrėžia keturių sąjungininkų atsakomybę už visą Vokietiją, abi jos zonas ir Berlyną.

Opozicijos vadas Barzel, patyręs, kad Sovietų Sąjungos ambasadorius Bonoje Valentin Fadin atmetė kai kuriuos pareiškimo — rezoliucijos punktus, paprašė daugiau laiko toms sutartims apsvaistyti.

Politiniai stebėtojai nurodo, kad Amerikos paskelbta Š. Vietnamo uostų blokada irgi turi tamprų ryšį su Vokietijos-Sovietų Sąjungos sutarties ratifikavimu. Jei staiga Amerikos-Sov. Sąjungos santykiai pakryptų blogon pusę, daug vokiečių politikų nenorėtų nei kalbėti apie nepuolimo sutartį su sovietais.

Sutarties ratifikavimas turėjo įvykti ši penktadienį, tačiau jis gali būti vėl atidėtas. Sakoma, kad ir Maskva, galvodama apie savo santykius su Amerika ir apie atsiliepimą į naują Amerikos karo paaušinimo politiką Indokinoje, viena akimi žiūri ir į Boną, suprasdama, kad pablogėjimas santykių su Amerika, gali pabloginti santykius ir su V. Vokietija ir nepuolimo sutarties pasmerkti mirčiai.

CHARLESTONAS. — Skandaly apsejoje angliakasių darbininkų unijoje apie 100 narių kreipėsi į teisimą, prašydami sprendimo, kuris leistų jiems prižiūrėti dabartinės unijos vadovybės finansinius reikalus ir atskaitomybę. Grupė sako, ji nepasitiki prez. Boyle.

Australijos Viktorijos provincijos katalikų savaitraštis Melbourne mieste. "The Advocate" (60,000 egz. tiražas) balandžio 13 plačiai skelbė apie 17,000 Lietuvos katalikų skundą J. Tautoms. (E)

plėtimą Vietname. Demokratai nebuvo visai vieningi ir rezoliucija buvo priimta 29-14 balsų skirtumu.

WEIMARO RESPUBLIKA IR NACIŲ DIKTATŪRA

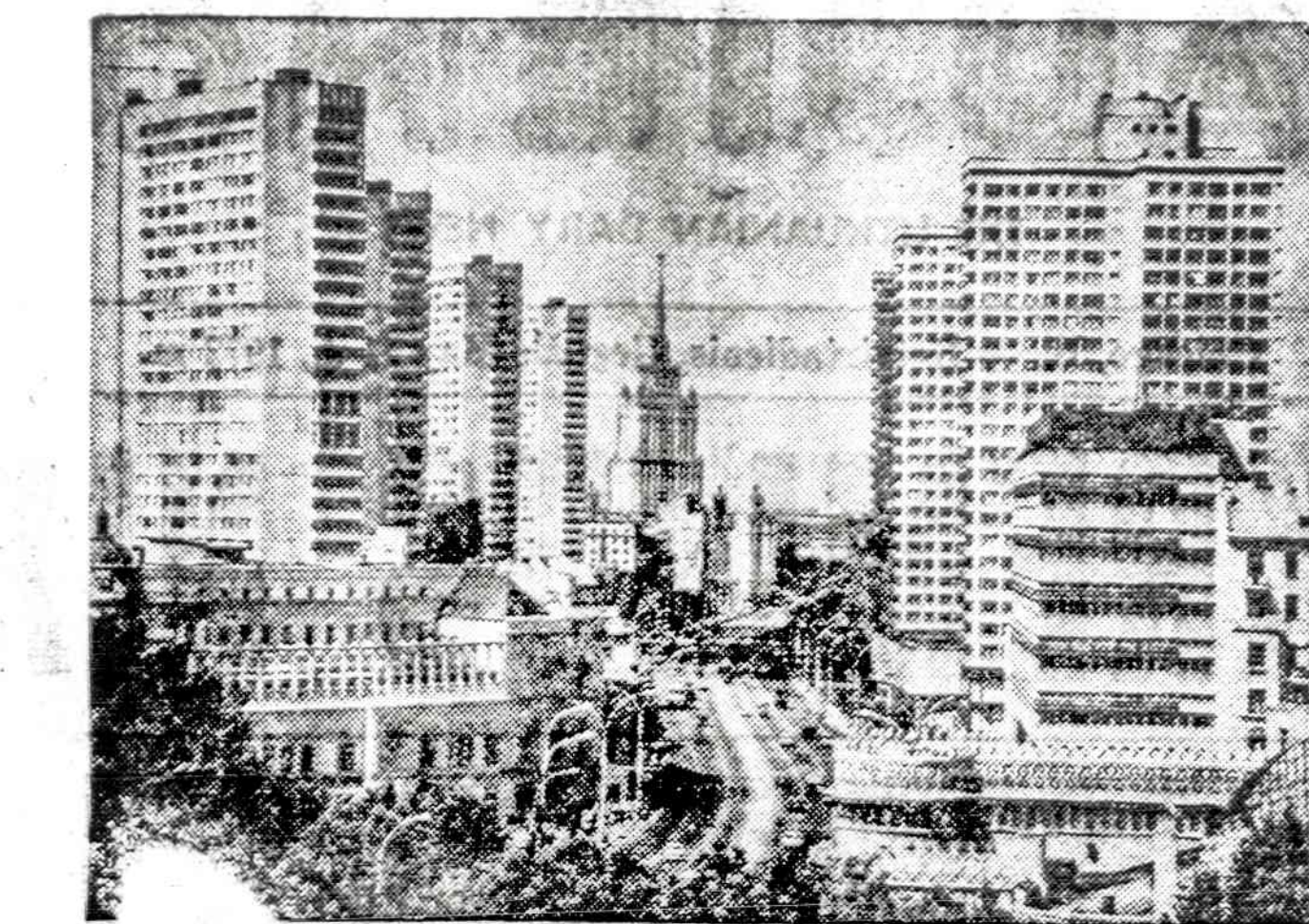
(Pluoštas atsiminimų)

1940 m. pabaigoje buvau sunkiai sužeistas ir patekau į Kau-no Klinikas. Nežinėjant, kaip man sunku sveikatos stovį, 1941 m. pradžioje, antrą val. naktį, ginkluoti enkavedistai atvyko į Klinikas mane suimti. Prof. Kuzmos energingo įsikišimo dėka vizitatorių buvau paliktas ramybėje, tačiau man buvo pata-ta geriau dingti. Prietelių pastangomis atsiradau Stalu-pėnų ligoninėje, nors niekuo-met neturėjau minties apieleisti Lietuvą.

Kitnojamasis iš ligoninės į ti-goninę ir iš stovyklos į stovyklą, pagaliau buvau apgyven-dintas mažame Pommern mies-tely Grimen. Kad ir sunkiai vaikščiojau, tačiau Arbeitsam-to buvau paskirtas raštinės dar-bui vietos Zemes Rkio Dr-joje. Tačiau 1941 m. vasarą gavau iš Apeliacinio Rūmų pirmininko isakymą vykti į Greifswaldą. Apygardos Teismo pirmininko žinion. Dėl didelio teisininkų trūkumo, buvau paskirtas prie teisininko garbės pažeminimas. Todėl, kiek mano "razumas" ir kalbos mokėjimas leido, ruošiau įvairius "Entwurfs", o teisėjas juos tik pasirašinė-

davo. Tuo mano darbas baig-davosi, bet studijuoti bylas ir teisingumo institucijų potvar-kius, išskyrus slapstus, man bu-vo leista. Tokiose sąlygose iš-dirbęs tris metus, pramokau gerokai vokiečių kalbos ir, kas svarbiausia, įgijau visai ne-blogą supratimą apie teisinin-ko darbą ir santvarką 3-čiaja-me Reiche.

Studijuodamas teisę spren-dimus, pastebėjau, kad spren-dimų motyvai, nors ir atitinka veikiančiom normom, bet ne-ra pagrįsti teisingumu. Iš esa-mų bylose teismo sprendimų buvo aišku, kad Weimaro Respublikos laikais teismų dar-romi sprendimai buvo žemi-tantieji žydus. Teisėjai aiškiai buvo nusistatę prieš bet kokias liberalines tendencijas krašte. Lygiai, priešiški buvo nusista-tę ir prieš pačią Weimaro Res-publikos santvarką. Dėl tų lai-kytųjų sprendimų, garsus ad-vokatas Dr. Max Hirschberg rašė: "Su didžiausiu tikrumu galima tvirtinti, kad didelė dau-tumo kaip pagelbinė jėga. Pa-sirašyti bet kokią raštą neturi-jau teisės, nes tai būtų Reicho teisininko garbės pažeminimas. Todėl, kiek mano "razumas" ir kalbos mokėjimas leido, ruošiau įvairius "Entwurfs", o teisėjas juos tik pasirašinė-

Propagandinė Maskvos nuotrauka, kurioje parodyta Kalinino gatvė su moderniais pastatais. To-lumoje matosi Maskvos universiteto rūmai, pasta tyti Stalino taip mėgto "vestuvinio torto" stiliumi.

itakos į teismų sprendimus, ypa-tinai politinėse bylose".

Suradęs vieną kitą charak-teringą tam laikotarpiui teis-mo sprendimą, noriu pateikti skaitytojui. 1923 m. Gothoje, viename res-torane, buvo jaunųjų vokiečių ordono susirinkimas. Keturi iš dalyvių pradėjo dainuoti dai-nas nukreiptas prieš Weimaro Respubliką ir šaukti "Mums nereikalinga žydų respublika". "Prie žydų respublika". Už tokius šūkius, Gothos Apy-gardos teismas visus keturis kaltinamuosius nubaudė po 3 mėn paprastojo kalinimo. Nu-teistieji Apygardos teismo sprendimą panaikino dėl se-kančių motyvų: 1. Kaltinamieji buvo nuteisti pagal Respubli-kos saugumo įst. 8 str. p. 1. 2. Apygardos teismo visai neiš-aiškinta, ar susirinkimas jau-nųjų vokiečių jau buvo baig-tas, ar tik pripuolamai dar buvo likę susirinkime 60 — 70 asmenų.

Aš skaitydamas šią bylą, nie-kaip negalėjau suprasti Aukš-čiausiojo teismo sprendimo motyvų. Iš esmės, kokią gi reikš-mę turi, ar kaltinamųjų žo-džius girdėjo susirinkimo dalyviai, ar pripuolamai ten bu-vę žmonės. Svarbu, kad viešai buvo pareikšti šūkių, nukreip-ti prieš Respubliką. Toliau Aukščiausias teismas savo mo-tyvuose sako: "Šūkis "Mums nereikalinga žydų respublika" galėjo būti pavartotas įvairia prasme. Šūkis galėjo būti nu-kreiptas prieš dabartinę demo-krafinę Respublikos santvarką, bet galėjo liesti vien bendrai dabartinę teisinę ir bendrojo-meninę santvarką Vokietijoje, kur aktyviai daugiausia daly-vauja Vokietijos ir atvykę iš užsienio žydai. Jie turi didelės įtakos respublikiniame gyven-i-me, tai kokia prasme kaltina-mieji pavartojo šūkį "Žydų res-publika", nėra aišku. Todėl Apygardos teismo sprendimas naikinamas".

Kad šie Aukščiausiojo teis-mo motyvai yra pagrįsti ir ob-jektiviūs, netikini, kad bent vie-nas lietuvių teisininkas su tuo sutiktų. Tai buvo grynai už-gimstančios nacionalistinės santvarkos motyvai.

Tais pačiais metais Gleivi-tze, vienoje svetainėje, susi-rinkę darbininkai pradėjo dai-ngą: "Dėkime an šalinį juo-das, baltas ir raudonas juostas. Mums nereikalinga žydų res-publika. Išmeskit žydus lauk".

Dėl tokios dainos įvyko susikri-mas tarp darbininkų ir sve-tainės savininko, kuris buvo žydas. Prokuratūra darbinin-kams iškėlė bylą, pagal respub-likos saugumo st. 8 str. Gleivi-tzo Apygardos teismas kaltina-muosius išteisino, nes rado, kad tokio turinio daina negalė-jo turėti tikslo pažeisti respub-likinę santvarką, o buvo vien tik antisemitinio nusistatymo išraiška. Dėl tokio Apygardos teismo sprendimo, prokuratū-ra protestavo, tačiau Aukščiau-sias teismas prokuratūros pro-tesimą atmėtė motyvuodamas, kad kaltinamųjų veiksmuose nėra nusikalstamojo darbo sudėties pagal respubli-kos saugumo įstatymus, o yra pareikštas vien nepasitenkini-žydų laikysena Respublikoje.

1922 m. Breslau, vienoje ka-vinėje, esant keliom dešimtims svečių, tūlas Fiebig pradėjo šaukti: "Mums nereikalinga žydų respublika." "Lauk žy-dai"! Prokuratūra iškėlė Fie-big bylą, pagal respublikinius saugumo įst. 8 str., tačiau Bres-lau Apygardos teismas proku-ratūros kaltinamo akto nepa-tvirtino.

Prokuratūra Breslau Apygar-dos teismo nutarimą apskundė Breslau Apeliaciniam Rūmams Oberlandesgericht, bet proku-ratūros skundas liko atmestas čia anksčiau minėtais motyvais.

Kas nuo 1918 m. turėjo atvi-ras akis ir ausis, aiškiai matė vokiečių rasinę neapykantą žy-dams. Vokiečių įsitikinimu, vokiečių rasė yra visų dorybių junginys ir drauge genialumo. Kas pasaulyje atsiekta, tai yra vokiečių rasės nuopelnai. Kris-tus irgi yra germanų kilmės (mano pabrūkta JK). Žydai yra kenkėjai ir svetimas gaiva-las tarp kitų tautų. Garbės ir padarumo sąvokos jiems yra svetimos. Vokiečių tautoje įsi-šaknijo įsitikinimas, kad, visa, kas yra blogo visame krašte, vyksta dėl žydų kaltės. Žydams buvo prikišama skaudi vokie-čių tautai Versalio sutartis, ku-ri būk padaryta žydų įtakoje. Todėl vokiečių masėse buvo va-dinama "žydų laikos sutartimi".

Respublikinė Vokietijos san-tvarka visiems vokiečių sluogs-niams buvo nepatogi, nes ne-tekė monarchijos laikais turė-tų privilegijų, todėl ir buvo vadinama "Žydų Respublika", kurios vyriausybėje nebuvo nei vieno žydo. Kyla klausimas, kodėl gi vokiečių tauta pasida-vė tokioms nuotakoms? At-sakymo reikia ieškoti vokiečių nacionaliniuose "vaterlandi-sche" sluoksniuose, kur pra-vesta stipri propaganda prieš visą tai, kas nevokiška; su pa-nieka atmetama, kas ne vokie-čių kilmės ir ne ariškos rasės.

Teisės žurnalas die Justiz leidėjas ir prie jo prisidėję tei-sininkai bandė paveikti teisė-jus, kad vengtų politinėse bylose tendencingų sprendimų, de-ja jų pastangos liko be pa-sekmų. Labai aiškiu pavyz-džiu buvo iškelta byla Hitle-riui dėl pučo 1923 m. lapkričio mėn. 8 — 9 d. Dar 1920 me-tais A. Hitleris suorganizavo taip vadinamą "Ordnungstrup-

pe", kuri pasižymėjo užpuoli-mais ir muštinėmis su Hitlerio priešininkais. Vėliau šią trupę Hitleris pavadiną SA, kuri dėl brutalaus jėgos naudojimo dau-lumoje provincijų buvo už-drausta, tačiau Bavarijos pro-vincijos vyriausybės buvo glo-bojama.

1923 metais kovo m. pradžio-jė ginkluoti Hitlerio pasekė-jai Miunchene užpuolė social-demokratų laikraščio "Mün-chener Post" redakciją ir ją sunaikino. Tais pat metais ge-gužės mėn. Ad. Hitleris su savo pasekėjais, ginkluoti šautu-vais ir kulkosvaidžiais išėjo į Miuncheno gatves sukludyti darbininkams švęsti 1-sios ge-gužės šventę. Už šį Hitlerio žy-gį niekas nebuvo patrauktas teismo atsakomybėn.

Šiuo paskatintas A. Hitle-ris, tų pačių metų lapkričio mėn. 8 d. Miunchene su savo pasekėjais padarė sukilimą tikslu pakeisti Weimaro kons-titucijos nustatytą krašte san-tvarką. Čia Hitleris su savo pasekėjais susidūrė su policijos daliniu, kuris į sukilėlius atidarė ugnį. Susidūrimo pasekmė-

MŪSŲ MUZIKOS TURTAI

Prof. J. Žilėvičius turi surinkęs 300,000 muzikos kūrinių

Lietuvių Muzikologijos Archy-vo kūrėjas ir siela muz. prof. Juozas Žilėvičius padėkos laiške savo veiklos rėmėjams ir talki-ninkams be kt. rašo:

Kai 1920 m. grįžau Nepri-klausomon Lietuvon, buvau įkin-kytas Kaune įvairiems muziki-niams darbams, kurių tarpe pra-dėjau organizuoti Lietuvių Mu-zikologijos Archyvą ir kaupti krūvon išsklaidytus muzikologi-nius vienetus. Persikėlus į Klai-

je buvo užmušta 14 Hitlerio pasekėjų, jų skaičiuje ir Bava-rijos Aukščiausiojo Teismo tei-sėjas Pfordten. Po lapkričio mėn. 8 d. pučo Hitleris pasislė-pė, bet po dviejų dienų buvo su-imtas ir atiduotas teismui. Dar prieš šį nepavykusį sukilimą Reicho vyriausybė pareikalavo Bavarijos provincijos vyriausybę panaikinti taip vadinamus "Volksgerichte", kaip nekonstitucinius. Bavarijos vyriausybė pasidavė tai atlikti iki 1924 m. balandžio 1 d. Tačiau iki to laiko Miuncheno "Volksgerich-te" nutarė išspręsti Hitlerio ir kitų sukilėlių bylas.

(Bus daugiau)

pėdos konservatoriją, jauni mu-zikos mokiniai padėjo man kaup-ti iš savo vietovių eksponatus, kur vien tik liaudies muzikos instrumentų buvo sukaupia 300 vienetų. Atkeliavau į JAV su-sipažinti su šio krašto lietuvių muzikine veikla. Apsigyvenęs Elizabeth, N. J., susipažinęs su vietos aplinkybėmis pradėjau kaupti muzikologinius ekspona-tus, kurių labai gausiai bendra-darbiai prisidėjo iš įvairių ko-lonijų. Per eilę metų renkant pripildžiau didoką 5 kambarių butą, ir dėl karo ir Lietuvos oku-pacijos negalint eksponatų par-sigabenti Lietuvon pavyko su-rasti globą pas Tėvus Jėzuitus Čikagoje.

Tada iš Elizabeth 3,000 sva-rų eksponatų perkėliau į Tėvų Jėzuitų vienuolyną, kur buvo paskirtas didelis kambarys. Vi-suomenininkas V. Šimkus pada-rė pertvarą ir aprūpino visą kambarį lentynom. Kadangi ek-sponatai plaukia iš viso pasaulio, tad jau sukaupia 300,000 vienetų. Tėvai Jėzuitai vertinda-mi tą brangų liuanistinį muzi-kologijos lobį, praplestant Jau-nimo Centre paskyrė didesles pa-talpas, į kurias šią vasarą archy-vas bus perkeltas.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DAKSO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICT. LIS

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną as-meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nu-pirkti Antano Rūko parašytą **Vienišo Žmogaus Gyvenimą** — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojui Antano Rūko lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išelių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, **Vienišo Žmogaus Gyvenimas**, Juozo Ado-maitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE"

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½% payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpildžiai oku-puotoje Lietuvoje apsakinius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-tauto bruožai, paliečiantys to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė.
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laimės
Skrajojo po laukus...

S. Petersoniene

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ir artykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėtingų mūsų mažie-niams bei jaunimui:

1. N. Burkiene, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankiene - Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Juratas Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Simas-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersoniene, LAUME DAUME. 17 eileraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kūbro iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 8-gos premiuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Svaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apysakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės didelio formato, kietais viršeliais, puišus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Vaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-čiai bendravo su savo dievais. 64 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir myleti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-tų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auk-tėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

'Palaida bala' ir pastangos ją nusausti

"Dirvos" laikraštyje š. m. sausio 7 dienos laidoje, Nr. 2, tilpo Al. Vaškio straipsnis "Palaida bala" ir pastangos iš jos išbristi", kuriame svarstomas LF 1971 m. pelno skirstymas. Nors LF pelno skirstymo komisijoje dalyvauja 6 asmenys, tačiau straipsnyje tik mano vieno pavadė paminėta, ir paminėta tokiam kontekste nelyginant aš būčiau galėjęs padaryti kitaip, bet nepadariau. Bet, "Akiračiai", Nr. 1 (35), komentuoami šį A. Vaškio straipsnį, spausdina mano adresu dar piktesnį "Kodėl nesilaikoma LB gairių", lyg tokios gairės būtų, kur aš esu klaidingai pristatomas, paverčiamas "atpirkimo ožiu" ir kur man skiriama žymiai daugiau negu % atsakomybės. Anasai A. Vaškio straipsnis meta juodą šešėlį visai LB pelno skirstymo trijulėi (Borevičius, Kavaliūnas, Kairys), kaltinant ją kažkokių instrukcijų nesilaikymu, o "Akiračiai" nusiima dar toliau: "Jei skirstytojai gairių nenori laikytis, kodėl kitus skirstytojus nepaskirti?" LB CV šį "Akiračių" viešą pasiūlymą priėmė dėmesin, paskyrė naują pelno skirstymo komisiją, o senąją pašalino net neleidę pasiaiškinti. Todėl esu verčiamas reaguoti per spaudą.

A. Vaškio straipsnis yra klasiškas faktų iškraipymo pavyzdys ir perdėm tendencingas. Jam turėtų būti žinoma, kad LB turi tik 3 balsus. Trys komisijos nariai skiriami LF vadovybės, kurių tarpe ir pirmininkaujantis, taigi — trys su plusu.

Ginčo atveju, LB atstovai visada pralaimėtu. Ir gerai, kad LF pusė svaresnė, nes LF žmonės šiuos pinigus neatlaidžiu darbu, pasiaukojimu bei sumanumu yra surinkę. Paskutiniųjų dvejų metų pelno skirstymo posėdžiuose jokių ginčų nėra buvę, nes dalyvavo patyrę bendruomenininkai, svarstę prašymus nepaprastu rimtumu ir atsargumu. Visiems gerai žinoma, taigi ir p. A. Vaškui, kad 50% skirstomos sumos — šiuo atveju \$20,000 — netenka skirstyti, nes ji numatyta lituanistikai — švietimo Tarybai. Likusioji pusė daloma vėl per pusę — viena pusė jau anksčiau sutartais kultūriniais projektams, taip pat nebeskirstoma, o tik patvirtinama, o kita pusė — dienos begamiams kultūriniais reikalingams. Taigi, braidydamos po "palaidą balą" teliečia 25% visos skirstomos sumos, konkrečiai, \$10,000. Matematika aiški ir lengva, bet A. Vaškis nuolat kartuoja \$40,000 skirstymą. Taip pat straipsnio autorius turėtų žinoti, kad nei LF vadovybė, nei pelno skirstymo komisija, nei jokia kita rimta institucija negali vadovautis žurnalistikai, negali pasikliauti laikraščiuose telpiančiais komentarais, svarstymais, siūlymais ar privačių pokalbių "aimanavimais". Tada tai būtų bala. Kiekvienas planas ar projektas turi būti pateiktas raštu, priimtas ir patvirtintas. Jei ši visuomeninio darbo aksioma A. Vaškui nežinoma, tenka tik apgailestauti.

Kokių tikslu A. Vaškis klaidina lietuvių visuomenę, mes čia

Garsus filmų aktorius Richard Burton neseniai baigė naują filmą "Bluebeard", kuriame jis turi to paties vardo pagrindinį vaidmenį.

nespėliosime. Vis dėlto keista, kad asmuo, užimas gana aukštą postą LB CV pasikliauja gandrų ir privačių šaltiniais, ir dar keisčiau, kad jis savo asnišką nuomonę laiko CV nuomone. A. Vaškis kalba apie kažkokias gaires ir planus, kada tokių gairių ir planų nėra. Jis sudaro įspūdį, kad LB CV šiuo reikalu kažkas daroma, kada iš tikrųjų nieko nedaroma ir t. t. "1970 m. LF pelno skirstymo komisijos daviniai mūsų spaudoje nesusilaikė pakankamai dėmesio, betgi privačiuose pokalbiuose buvo atliktas "iškepurės" principu" rašo A. Vaškis. Tuo tarpu, CV vicepirmininkas kultūriniais reikalais, išbuves CV beveik du metus, netik kad nepateikė jokio plano, bet nesužaukė nė vieno posėdžio šiai problemai svarstyti, neparašė nė vieno aplinkraščio pelno skirstymo komisijos nariams, nedavė nė mažiausių sugestijų Centro Valdybai ir net nepasistengė sudaryti bendros CV nuomonės kalbamuoju dalyku, ir taip toliau ir taip toliau, kiekvieną sakinį pradėdant vis tuo pačiu idealioju "ne...".

Šioje vietoje aiškumo dėlei noriu patikslinti ir dr. K. Ambrozačio teigimą (Draugas, 1971. XII.17), kad "Išskyrus LB švietimo tarybą, kitos centrinės įstaigos, organizacijos bei kultūrininkų susibūrimai jokių formalinių pasiūlymų komisijai nepateikė" yra neatsargus dūmu pūtimas į nerūkančiųjų akis. Pirmia, pelno skirstymo komisija niekada nevertė išsireikšti "formalinių pasiūlymų" — tai pasakė dr. Ambrozaitis, kaip mano aukščiau cituojama, skelbdamas rezultatus, ir, antra, jokių planų, jokių projektų, jokių "formalių pasiūlymų" nėra ir nebuvo nei LF Taryboje, nei LB Centro Valdyboje. Todėl kartojau ir kartos iki tokie planai bus. A. Vaškio sąsara dėl Pasaulio Lietuvių Archyvo yra netikros sąsara ir liejamos ne į savo rankovę. Šių žodžių autoriui yra pavesta Archyvą administruoti. Būtu buvę neetiška iš mano pusės pelno skirstymo metu reikalauti daugiau, kada galima išsiversti su mažiau. Todėl A. Vaškio pasakymas "...kiek tai liečia patį Pasaulio Lietuvių Archyvą, būtu kur kas geriau, jei tam reikalui visai nebūtų nuturpėję tie keli grašiai" yra netaktiškas, neatsakingas ir padėties nesuprantantis pareiškimas, kirtimas šakos ant kurios pati LB CV sėdi. "Tie keli grašiai" yra \$1,750 ir be šios sumos PLA negalėtų įsikurti naujose patalpose, kas yra numatyta padaryti jau šiais metais. LB Kultūros Fondo ir PLA vardu Lietuvių Fondo vadovybei tariau nuodirdžiausią padėką. (Pradžioje PLA buvo paskirta tik \$1,500, tačiau LB švietimo Tarybos pirm. p. J. Kavaliūnas jausdamas, kad šios sumos gali Archyvu nepakakti, pridėjo "nuo savęs" \$250 atitinkamai sumažindamas švietimui skirtą sumą. Ši maža iliustracija rodo kaip nuodirdžiai, kruopščiai ir sumaniai buvo išpildomas komisijai patikėtas darbas).

Perskaitęs A. Vaškio straipsnį gerokai nusistebėjau: lyg ne Vaškis kalbėtų, kažkas už jo nugaros, o jis tik rašo ir pasirašo... Jei LF būtų "palaida bala", tai jokią balą niekas nemestų milijono. Jei pelno skirstymo komisijai rezultatais nebūtų patenkinta visuomenės dauguma, LF kapitalai nedidėtų ir t. t. Vynuogės visuomet neišsirpusios tiems, kurie jų ne-

pasiekia, tuo labiau neaugina... A. Vaškis rašo: "Tikrovė gi štai kokia: JAV LB C.V., ne ką laimėjusi 'reformų srityje' (CV jokių reformų nedarė, todėl negalėjo nė laimėti. A. K.), išsikvietė prie LF pelno skirstymo komisijos atstovą p. Anatolijų Kairį, su kuriuo iki detalių išdiskutavus kiekvieną prašymą, turint galvoje anksčiau išdiskutotas principines gaires (fantazija! A. K.) sužymėjo labiausiai pašalpos reikalingus prašymus". Ir kiek toliau: O jie (projektai A. K.) CV planuos rikavosi šia eile: 1. paremti Vatikan archyvuose besidarbujančius mūsų istorikus: kun. P. Rabi-kauską SJ, kun. R. Krasauską ir kun. P. Jutulį. 2. Paremti kolektyvines pastangas, ruošiant Lietuvių literatūros istoriją anglų kalba, turint galvoje, kad galėtų būti išleista ir lietuvių kalba. 3. Atkreipti dėmesį į šias pastangas: ar neįmanoma pas pasaulinio masto meno istoriką prof. J. Baltrušaitį užsakyti studiją apie M. K. Čiurlionį? 4. Ar neverta LF pastangų, kad pasaulinio garso susilaukęs semiotikos (ar ne "semanikos"? AK) specialistas dr. A. J. Greimas, būtų žinomas ir lietuvių kalboje?"

Šioje citatoje yra tik viena tiesa, būtent ta, kad aš iš tikro buvau iškviestas pasikalbėjimui ir skridau iš Čikagos į Filadelfiją. Daugiau nieko. Pirmučiū, kaip jau sakiau, LB CV nėra jokių planų, nei projektų, nei bendros, posėdyje priimtos linijos LF pelno skirstymo klausimais. Argi CV pirm. p. V. Volertas slėptų nuo jo paties sudarytos komisijos tokius planus, įeigu jie būtų? Pagaliau, p. Kavaliūnas ir aš esame CV nariai ir gerai žinome, ką CV turi ir ko neturi. Taipgi, prašau atkreipti dėmesį į tai, kad mano išskirtas nebuvo išskirtas ir LB CV posėdį. Tai buvo privataus pobūdžio pasikalbėjimas tarp p. Volerto, p. Vaškio ir manęs. J. Gaila buvo užsukęs trumpam ir po pusvalandžio kažkur išsiskubino. Tiek anksčiau pasikalbėjimo rezultatai, tiek visi šiuo klausimu paskelbti A. Vaškio straipsniai tėra jo privati nuomonė, ne LB CV nusistatymas. Neseniai duotame pasikalbėjime CV pirm. V. Volertas pabrėžė: "Pirmučiū, pabrėžiu, kad šie pasisakymai yra mano nuomonės. Jos nelaikytinos JAV LB CV pažiūromis, nes nebuvo apsvaistytos.

KARALIŠKA PIRTIS

Siamo karalius Chulalongkorn 1887 metais pastatė prie Menam upės karališką maudyklę su 4 pogodomis prie kiekvieno jos kampo. Ji tada kaštavo pusę milijono tuo laiku labai brangių dolerių. Pogodų ir vonios kambario sienos buvo išklotos aukso plokštelėmis ir brangiais akmenimis. Visi tie kaštai padaryti tik vienintelę progai — princui Vajakanahit, susilaukusiam dešimties metų ritualiniam išmaudymui. Bet tas princas netapo karaliumi. Jis mirė 1895 m. Jo jaunesnysis brolis Vajovudh, kurį išauklejo europietė Anna Leonovens, tapo Siamo karaliumi 1914 m. Kokie buvo tie Siamo karaliai ir karaliai, taip pat kokie jų papročiai ir auklėjimas — turė-

jome progą matyti filme "The King and I".

NESUMUSTAS REKORDAS

Svedų kilmės amerikietis Walter Nilson mėgo demonstruoti savo meną važinėjant 3 pėdų aukščio vienračiu. Taip jam bevažinėjant atostogų metu aplink garsųjį pasvirusį Pisos bokštą Italijoje, vienas amerikietis pasakė, kad su tuo vienračiu jis nenukeliautų išilgai Amerikos net per 5 mėnesius. Kaip įprasta amerikiečiams, įvyko lažybos. Nilson laimėjo. Jis savo vienračiu iškeliavo nuo Washingtono tilto ir pasiekė San Francisko miestą per 117 dienų, nuvažiuodamas 3,386 mylias.

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS PAVES

Taip priimtini ir kitų CV narių pareiškimai". (Draugas, 1972. III. 16).

(B. d.)

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemlaui išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienoje.

Ludzas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pagėimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltu statytojų su sovietais sukurtu mitu miglose apie besikeičiantį komunizma. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkia pavergto lietuvių dalį. Aprašoma būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiugią Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose. Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas paverčiant tautas ir žmones 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuoja Druškininkuose. Kaune Naudakčiuose Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidžio aprašymai, ka ji ten matė, kokius kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą ir išpuoliai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropos propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiško mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žiaurūs. Pasiūkykite visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštą nuomą, išgykite nuosavą namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.

PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda skurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVŲ TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, aškyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pritaria prezidentui Niksonui

Praeitą antradienį, geg. 9 dieną, įvairiose vietovėse „taikos šalininkai“ buvo suruošę demonstracijas prieš prezidento Niksono nutarimą paskelbti blokadą visiems šiaurės Vietnamo uostams ir uostų vandenyse padėti minas. „Taikos šalininkai“ neprotstavo, kai 500 sovietų tankų pralaužė demilitarizuotą zoną ir veržėsi į pietus, naikindami kaimus ir miestelius, laužydami tiltus ir tūkstančius šeimų palikdami be pastogės.

Krašte suruoštos demonstracijos buvo mizernos, policijos labai lengvai išvaikytos. Chicagoje „taikos šalininkai“ ryte bandė sustabdyti trafiką didelėje miesto arterijoje, bet kelias buvo pravalytas, sutojusios mašinos nuvilkto į šalį, o kliudytojai nuvesti į policijos stotį pasiaiškinti. Panašios demonstracijos buvo Evanstone, Chicagos Universiteto kieme ir keliose pietų Chicagos vietovėse, bet patys demonstrantai policijai nesudarė jokios problemos. Lūdniausia buvo žiūrėti į kelis būrelis dvasiškių, priklausančių įvairioms tikybinėms grupėms, miesto centre demonstravusių prieš prezidento Niksono nutarimą sustabdyti karo medžiagos pristatymą šiaurės Vietnamo komunistams. Mieste taip pat matėsi keli būreliai įvairaus plauko vienuolių, užmiršusių duotus pažadus ir pradėjusių politikuoti. Jeigu jie tarptautinę politiką suprastų ir nurodytų galimą pavojų, tai protestuotojai darban skubancijų žmonių neerzintų, bet dažniausiai jie protestuoja, nežinodami, ko jie nori ir kas tas protesto bangas organizuoja.

Tuo tarpu didelė krašto gyventojų dauguma, patyrusi apie prezidento Niksono sušauktą JAV saugumo tarybos pasitarimą ir išklausiusi prezidento kalbos, gliaulau atsistodė ir atsisakė. Nesakome, kad krašto gyventojai pirmomis žiniomis būtų džiaugėsi. Jie nesuprato prezidento nutarimo visos svarbos. Nauja prezidento pozicija buvo tokia netikėta, kad jie norėjo palaukti ir pažiūrėti, koki veiksmas paseks prezidento pasakytus žodžius. Jie bijojo, kad krašto prezidentas vėl nebūtų įvairių patarėjų paveiktas ir nepradėtų vietoje tupinėti, kaip iki šio meto tupinėjo kiti atsakomingi šio krašto pareigūnai.

Bet kai žmonės patyrė, kad prezidentas Niksonas ne tiklita nutarė, bet savo žodžius parėmė veiksmais, kai sužinojo, kad prezidentas, žengęs pirmą žingsnį, tuo pačiu metu žengė ir antrąjį — jis įsakė krašto laivynui tuojau padėti minas Haifongo, Hon Gai, Cam Pha ir kituose uostuose; kai paaiškėjo, kad minų dėjimo metu buvo nu-

KLAIPEDA TUBELIO-NAVAKO METAIS

Ištrauka iš naujo Dr. Martyno Anyso veikalų: Lietuvos vyriausybės kova su D. Vokietijos reichu dėl Klaipėdos krašto nuo 1933 m. iki 1939 m.

Pasikalbėjimas su ūkininku ir žveju Miku Lūkaičiu iš Ventės kaimo, Šilutės apskritys, 1934-35 m. žiema

Visi Klaipėdos krašto gyventojai kalbėjo tik apie žemės ūkio krizę, apie jautų, kiaulių ir jaučių pervertę. Lietuvos miestelėnai, nors ir tikrai stengdavosi, jokių būdų negalėjo visas žemės ūkio gerybes suvalgyti. Dar prisidėjo žasų įvežimo uždraudimas į Vokietiją. Lietuvos vyriausybė buvo išleidusi parėdymą, kad kiekvienas Lietuvos valdininkas arba valstybės tarnautojas suvalgytų per šį žiemą pusmetį tiek žasų, kiek tarnybinių kategorijų jis turėjo. Tas irgi didino kiaulienos pervertę.

1934-35 m. žiemą turėjau įdomų pasikalbėjimą su man iš jau-

muštą sovietų karo lėktuvais, bandęs pakenkti šiaurės Vietnamo uostų minavimą, tai džiaugsmas nuėjo gliaulau į širdį. Kiekvienam krašto gyventojui buvo aišku, kad prezidentas Niksonas nutarė kalbėti visai kita kalba su komunistais.

Prezidentas Niksonas galų gale įsitikino, kad šiaurės Vietnamo vien tikrai žodžiais taikos nepasieksi. Prezidentas tikėjo žiniomis iš Hanojaus, Pekino ir Maskvos, kad komunistai nori taikos Vietnamo. Prezidentas patarėsi su Mao Cetungu ir rengėsi važiuoti pas Brežnevą, kad galėtų susitarti Vietnamo, Rytų Europos ir Artimųjų Rytų taikos reikalais. Norėdamas parodyti amerikiečių gerą valią, jis atšaukė pusę milijono JAV karių iš Vietnamo. Jie pasiuntė asmenišką savo patarėją į Maskvą sovietų valdžios intencijoms išaiškinti. Kissingeris nuvažiavo į Paryžių ir pasimatė su šiaurės Vietnamo politinio biuro atstovu Tho, kad patirtų taikos sąlygas.

Kai prezidentas įsitikino, kad Hanojaus taikos nenori; kai kiekvienam buvo aišku, kad „taikos pasitarimus“ šiaurės Vietnamo generolai naudoja naujiems puolimams pasirošti; kai JAV kariai kiekvieną mėnesį tūkstančiais grįžta į šį kraštą, o sovietų valdžia siūnia šimtus galinčių tankų į šiaurės Vietnamą, tai prezidentas Niksonas ryžosi pakeisti taktiką. Jeigu Brežnevas gali kalbėti apie taiką, bet tuo pačiu metu siūsti naujus tankus ir pačią moderniausią artileriją į šiaurės Vietnamą, tada prezidentas ryžosi imtis griežtesnių priemonių. Prezidentas Niksonas galėtų paleisti kelias atomines bombas į gyvulinis šiaurės Vietnamo centrus ir baigti visus komunistų puolimus; prezidentas galėtų įsakyti aviacijai išgriauti šiaurėje esančias dideles užtvankas ir didžiulę bala paversti visą Vietnamo šiaurę, bet šitokių žingsnių jis nesiėmė. Jis ryžosi sustabdyti sovietų transporto laivus, vežančius tankus, artileriją, sviedinius, benzina ir maistą šiaurės Vietnamo kariuomenei.

Krašto gyventojų dauguma šimtu nuosimčių pritaria prezidentui Niksonui. Gyventojai remia ne tiklita prezidentą, bet ir karo vadovybę, pasiryžusią baigti labai ilgai užsitęsusį karą. Prezidentui Niksonui, kita kalba pranešus Vietnamo, bus daug lengviau tartis artėjančioje Maskvos konferencijoje. Sovietų maršalai ir jų atstovai Brežnevas turės pasirinkti, ko jie nori — karo ar taikos.

lonu su Lūkaičiu pakalbėti ir dažnai stebėdavau iš jo humoristiškų ir tikslių posakių.

Ventininkų gyvenimas visuomet būdavo sunkus. Pajamos iš žemės ūkio būdavo kuklios, nes Ventės Rago dirva, išprausta tarp Kuršių marių ir Nemuno bei Minijos žiočių, yra smėlėta ir mažai derlinga. Dėl mažai iškrintančio lietaus vasaros metu ten dažnai būdavo sausras. Todėl žvejyba turėjo padėti padengti susidariusią piniginę spragą žemės ūkyje. Ne be pamato tame krašte apie ventininkus kursavo sekančios eilutės:

Kas tie ventininkai per laukininkai, kas jie per žvejai, / Žiema neturi duonos, o vasarą žuvies. / Šita padėtis dar pasunkėjo Lietuvos laikais. / „Kaip sekasi su žvejyba?“ paklausiau.

„Su žvejyba baigta, galutinai baigta“ atsakė Lūkaitis. „Žuvis turime atiduoti pusdykiai ir tai dar labai sunku ją prarasti, pirkėjui ją reikia tiesiog į nugara mesti. O išlaidos tos pačios, tinklai daug brangesni negu ankščiau. Juos reikia pirkti užsienyje brangia kaina, reikia mokėti muitą, o pinigų nėra iš kur imti. Tamsta mūsų pamariškių gyvenimą geriausiai pažįstate...“

„Kagi dabar darai, jeigu ne žvejoji?“ toliau klausiau Lūkaičių. „Užsimu nauju amatu“ šypsojosi mano vis-à-vis. „Prekiauju dūrpėmis. Pereitą vasarą jų daug išdūrėme, buvo šilta ir sausa vasara, puikiai išdūrio. Dūrpės kaip anglis šiandien porą vežimų atvežiau į Klaipėdą.“

„Niekas sau kelias“ atsakiau. Iš Ventės per Kintus, Priekulę į Klaipėdą yra apie 50 kilometrų. Kaip ilgai važiuotė?“

„Važiuoju iš vakar dienos. Priekulėje nakvojome šaligatviais visa vežimų vartinė — dūrpinkai su dūrpėmis, pelkininkai su bulvėmis, ūkininkai su bekonais. Sukūreme ugnį, šildėmės, politikavome, kalbėjome apie gubernatorių Navaką, Tūbelį, Smetoną. Ir Hitlerio ne užmiršome. Kai kurie iš taip nakvojantių turėjo bonkute, pasiūlėme iš vidaus ir taip praėjo naktis. Prieš rytą visas karavanas sujudo. Beikonininkai važiavo į Priekulę stoti, kad būtų pirmieji su bekonais, o mes į Klaipėdą. Ir dabar esu čia. Gal ir Tamstai galiu parduoti vežimą dūrpių, nes dabartiniai metu jos irgi sunkiai parduodamos. Klaipėdos žiūponės nemėgsta jų, mieliau kūrėna anglimis arba briketais, sako, kad daug švariau kūrėnasi.“

„O kaip su ūkininkų jaučiais, jeigu su žvejyba baigta?“ toliau klausinėčiau.

„Blogai, pone daktare, jų ir-

gi niekas nebenori. Bet mūsų buliai protingi sutvėrimai mėgstą civilizaciją. Todėl jau iš senovės važiuodavo į Berlyną, ten garbingai baigti savo trumpąja gyvenimą ir po savo mirties savo kūnu maitinti išalkusius berlyniečius“, šypsodamosi dėstė mano vis-à-vis. „Bet dabar, abiem vyriausybėm susipykus, ruožiams užsidarius, jų senoji kelionė Berlynan nebeįmanoma, baigta. Todėl dabar visi krašto jaučiai kartu su savo gaspadoriais be pertraukos blauja į šaukia: Berlin, Berlin, Berlin.“

„Nebeturėdami vietos savo gaspadorių tvartuose ir nebegalėdami legaliai išvažiuoti, jie dabar surado naują kelią vykti Vokietijon. Jie dabar eina marionimis į antrąją pusę ir iš ten keliauja savo protėvių pramintu taku į Berlyną; kai kurie vyksta ir per užsala Nemuną.“

„O kaip su užmokėsiu? Jų pinigų iš Vokietijos negalima į Lietuvą perversi“, žingeidžiai paklausiau.

„Nejaugi manote, kad mūsų jaučiai bus tokie nedėkingi ir apvilis juos užauginusius gaspadorius. Jie veltui neatsiduoda. Čia yra visokių galimybių Vokietijoje atsiskaityti. O likusios markės, apvalios, perrieda net į mūsų Lietuvėlę.“

„Gudrūs, tiesiog protingi ir jų jaučiai, suradami kelią išrišti tokias susipynusias valstybės problemas. Bet kai žiema baigsis, ką jie tuomet darys?“ klausiau susidomėjęs.

„O kam mes ventininkai turime mūsų stiprias žvejybos valtis?“, šypsodamosi klausė Lūkaitis. Jų mes visvien mažai težejojame.“

„Bet jūg yra pasienio sargyba Kuršių mariose tarp Skirvytės ir Nidos“ pastebėjau.

„Kuomet pasienio sargyba mariose, mūsų jaučiai neplaukia. Jie laukia tamsių ir audringų naktų kuomet sargybos sausumoje gurkšnoja skaidriosios arba konjako. Iš Ventės Ežės sekuma netoli, o Ežės sekumos sargybiniai laivai audringomis naktimis vengia. Prisieitū juos dar pačius gelbėti“, dėstė patyręs Kuršių marių žvejys.

„O kaipgi su jaučių kelione į Angliją?“ dar paklausiau.

„Tos kelionės mūsų jaučiai baisiai nemėgsta. Anglijoje jiems viskas svetima. Ir kelionė yra labai tolimos. Iš Ventės Rago ligi Lėkų Rago visgi žymiai arčiau. Anglijoje jų niekas netraukia. Tenlink keliauja necivilizuoti kolonijų bufeliai. Mūsų Kauno ponai turėtų su Berlynu susitarti, kad vėl grįžtų senojo tvarka“, baigė Lūkaitis.

Dabar man buvo visai aišku, kas praeitą naktį Priekulėje kalbėta ir politikuota.

Bet ir buvo nusmukęs Lietu-

vos vyriausybės autoritetas, galvojau. Jeigu kaimietis — žvejys aukštam valdžios pareigūnui galėjo kuoplačiausiai aiškinti, kaip ūkininkai ir žvejai aplenkia eksporto taisykles, muitų įstatymus ir devizų suvaržymus ir kad šitas pareigūnas iš esmės yra patenkintas, kad protingi jaučiai patys suranda galimybę patuštinti pilnus ūkininkų tvartus, tokią padėtį reikią įvertinti kaip vyriausybės politinį bankrotą.

„O kaip su dūrpėmis, pone daktare, „atsisveikindamas klausė Lūkaitis. „Vežimas tik 30 litų.“

Ir nors mes buvome apriūpinti anglimis bei briketais beveik visai žiemai, užsakiau du vežimus kitai savaitėi. O mūsų tičianplaukė, ilgakasė Verutė, pakenvėžietė, ilgai barėsi ant Ventės Lūkaičio, kam jis išgalvojęs išdurti tiek daug dūrpių ir jas atvežti į tolimą Klaipėdą mums parduoti, kad jomis kūrėnanti jos darytų tiek daug nešvarumų.

Kai mes vėliau, 1945-46 m. žiemą, kartu su Vokietijos ir pusės Europos gyventojais, visą žiemą sėdėjome be gabalo anglių, ir labai šalome, atsiminėme anuos laikus, kai iš tolimos Ventės kaimo kaimiečiai į Klaipėdą veždavo malkų ir dūrpių, ir buvo nepaprastai patenkinti suradę pirkėją. Kaip laimingi mes būtume buvę, jeigu 1945-46 m. žiemą kaimiečiai būtų atvežę dūrpių ir į vokiečių miestus. Tempore mutantur!

AVALYNES ISTORIJA

Senovės egiptiečiai namie visai turėjo būti basi. Tačiau kur nors eidami prisirisdavo po konomis palmės lapų ar papiruso žievės karnų, arba net sandalus ar gtipiškas dailias kurpaites. Asiriečiai vaikščiodavo basi. Tik jų karaliai ir didikai prisirisdavo sandalus ar kurpes. Karaliai dėdavo pintinius šikšnos batus net beveik iki kelių ilgumo.

Senovės persai dėdavo iš priekio suvarstomus batų ir kurpes.

Hebrajų tik diduomenė žinojo sandalus. Tačiau namie ir ta diduomenė turėdavo būti basa.

VANDUO IR MIGLA

Vienas kibiras vandens, pavestas į miglą, gali uždenkti 105 kvadratinį mylių plotą 50 pėdų aukštumo uždanga. Antrojo Pausulinio karo metu dirbtinėmis miglomis kariaujančios šalys slėpdavo nuo aviacijos miestus ir karinius įrengimus, taip pat saugodavo puolancius priešio pozicijas kareivius.

SKAITYK „NAUJIENAS“ — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

FELIKSAS MOTUZAS

DARBAI IR ŽMONĖS

9

Todėl Gegužis vakare sušaukė kai kuriuos, ir buvo išsiaiškinta, ką tokiam atsitikime daryti, buvo sutarta, kad reikėtų uždaryti seimą. Besivaržant už pirmenybę, seimas pasidarė neproduktyvus ir patiems „progresistams“ nuobodus. Kilus ginčui kažkokiu svarbiu reikalu, „progresistų“ vadars dr. T. Dundulis, tuosyk buvęs tik medicinos studentas, pasisako, kad „mes nenorime susivienijimo sugriauti, mes norime tik praversti naudingus susivienijimui tarimus ir už tą klausimą, kuris diskutuojamas, mes balsuosime“. Nubalsavus kalbamąjį reikalą, kun. Liutas (tuosyk dar nebuvo kunigas ir vadinosi Liutkauskas), išsitraukė iš kišenės didelį cigarą ir padavė Dunduliui. Šis priėmė. Progresistų tarpe kilo panika ir šauksmas: „Dundulis pardavė mus!“ Taigi tas cigaras suskaldė „progresistų“ frontą. O seimas toliau ėjo geriausiai.

Tuomi priminimu kun. Liutą gerai nutiekiau. Jis linksmas apleido pp. Smailių namus. Sakėsi dar turįs tą patį vakarą aplankyti kitus lietuvius.

Mudu pasilikę su Juozu Smailiu tęsėm ginčus ligi vidurnakčio. Jis už reikalingumą tautinės parapijos, aš prieš. J. Smailio pamatinis argumentas, kad Romos tuostas, paėmęs į savo rankas katalikų parapijas ir bažnyčias, išnaudoja lietuvius

materiališkai ir morališkai. Jo manymu, todėl mes neturime vinybės ir negalime apginti mums priklausančių laisvių. Toms laisvėms ginti nėra sutartino vieningumo. Tautoje ištikus nelaimėi, sąmoningai lietuviai griebiasi savo teisėms ir laisvėms apginti galimo ginklo, o katalikai puola ant kelių ir gieda — „Marija Marija“. Maldomis ir ašaromis dar nei viena tauta laisvės ir nepriklausomybės dar nelaimėjo. Aš sakiau: „Juozai, tavo tvirtinimas bei argumentas galima laikyti teisingais, bet niekur ir niekada visa teisybė nebuvo ir nebus įgyvendinta. Ypač to negalima padaryti su katalikais, kurie pasitenkina tikėjimu. Tamsūs žmonės, tikintys, nenori daugiau žinoti, nėra galimybės susikalbėti. Mes organizuodami tautinę parapiją sugrausime tikinčiųjų vinybę. Jie garbindami tą patį Dievą, pasidarys priešai ir naudingam tautiniam darbiui bus nenaudingi.“

Išsikirstėm ginčų nebaigę, bet Juozas daugiau su manim to reikalo nebekėlė. Tautinės parapijos reikalas mirė.

ATKURIAMAS DAILĖS CHORAS

Prasidėjusi didžioji Amerikos depresija 1929 m. suvargino kaip amerikiečius, taip Detroito lietuvius. Darbai sustojo. Daug kas neteko automobilių, neteko namų. Todėl ir visas tautinis visuomeninis veikimas buvo pašlijęs. Laimė, regis, 1935 m. nežinomo likimo buvo atloktas iš Čikagos muzikas Žiūronas, o jis pradėjo kalbinti apie suorganizavimą choro. Pritarimą rado. Susirinkęs būrelis lietuvių sutarė

chorą tvirti. Vardą parinko — Dailės Choras. Toks yra prieš 20 metų buvusio choro vardas. Bet choristai jau buvo kiti, jau mes buvom pasenę, o mūsų vaikai jau buvo užaugę. Choras greit pradėjo augti narių skaitliumi ir beveik be šimties Amerikoje gimusio jaunimo. Bet muzikui Žiūronui chorui vadovauti nesisekė. Jis gilesnio muzikoje išsilavinimo neturėjo, o choristų jaunulioji buvo daugelis gerai pasimokiusių muzikos. Taigi mokytojas choristų negalėjo patenkinti, o iš kitos pusės kaip neduosi žmogų įj vargino kažkokios meilės aferos. Tų priežasčių dėlei jis chorą paliko ir išvyko atgal į Čikagą.

Vytautas Dermaitis, kuris dainavo chore, buvo pianistas, baigęs piano kursą konservatorijoje. Pradėjo jis šį chorą mokyti, pats studijuodamas dirigavimą. Vytautui, kaip jaunulio, mokyti jaunulioji chorą sekėsi gerai. Po kelių mėnesių choras pradėjo ruošti pobūčius, vakarus ir koncertus. Viskas sekėsi gerai.

Tuo metu jaunas Dermaitis dirbo ir Cadillac automobilių kompanijos ofise. Kompanija savais reikalais Dermaitį išsiuntė į Buffalo, N. Y. Taigi Dailės Choras vėl neteko mokytojo.

Choro laimei susižinota su muziku Kvedaru, gyvenusiu Čikagoje, vienu geriausių Amerikoje lietuvių chorvedžių. Pakviestas jis sutiko tam tikrom sąlygom atvykti ir mokytojauti Dailės Choriui. Meistro sulaukėm buvo suomių salę surooštas didelis banketas, iš kurio gauta gražaus pelno. Pienigai buvo reikalingi chorui ir mokytojui

įsikurti naujame mieste. Atlyginimas, kiek atmenu, buvo sulgyta mokėti \$200.00 ir mėnesį ir tam tikras nuosimtis nuo parengimų.

Naujam chorvedžiui A. Kvedarui detroitiečiai parodė daug simpatijų ir jo darbus pradėjo remti iš peties. Tos simpatijos jam tiek daug inspiracijų teikė muzikos darbe, kad jis vos į kelius mėnesius chorą taip išmokė, kad pradėjo koncertuoti Detroito ir net „Dirvos“ leidėjui ir redaktoriui p. K. Karpiui pakviečus, nuvyko į Klyvelandą ir suruošė gražų koncertą.

Muzikui Kvedarui pastačius chorą ant gerų pamatų, pralavinus solistų, buvo pradėta ruošti prie tais laikais buvusių madoj operėčių statymo. Pirmoji operetė, Miko Petrausko „Kaminkrėtis ir Malūnininkas“, buvo pastatyta muzikui Kvedarui vadovaujant, 1939 m. spalio 26 d., su geriausiu pasisekimu. Lietuvių salę pasirodė Dailės Choro parengimams per mažą, todėl tolimiesiems parengimams buvo persikelta į suomių salę esančią 14-oj gatvėj ir McGraw.

Antra operetė komp. M. Petrausko „Adomas ir Ieva“ buvo pastatyta suomių saleje. Tai buvo 1940 m. vasario 4 d. Stantant operetes muzikui Kvedarui daug padėjo žmona, solistė — sopranas, Daratė Kvedarienė. Operetės pastatymas praėjo geriausiai. Pastatius dvi operetes geriausių pasisekimu, muzikas Kvedaras įgavo drąsos siekti toliau, pastatyti net Mascoto operą „Laimą“, muziko Pijaus Bukšnaičio išverstą į lietuvių kalbą. Trys aktai su 24

muzikantų simfoniniu orkestru, pastatyti 1941 m. vasario 9 d.

„Laimos“ operai pastatyti reikėjo kelių gerų solistų. Muzikas Kvedaras pasikvietė du geriausius tais laikais buvusius dainininkus Čikagoje lietuvius: Vytautą Tarutį, tenorą ir Stasį Rimkų, baritoną. Jie vietinių Laimos rolėje dalyvavo Daratė Kvedarienė, Miss Adams — Adomavičiūtė, P. Dilis, George Rasko ir kiti mažesnės rolės. Opera pastatyta gerai. Publiks prisiirinko pilnutėlė suomių salė, bet finansų kaitė davė nuostolius. Teko brangiai apmokėti orkestrą ir čikagiškius solistus. „Laimos“ pastatymas su nuostoliais daliai pakirto ambicijas choro mokytojui ir choristams, ir vėliau nebesigriebta didelių vaidinimų.

1942 m. balandžio 12 d. suruoštas spektaklis, statyta komedija „Šalputris“. Be vaidinimo, Dailės Choras sudainavo keletą dainų. Parengimas praėjo sėkmingai.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

„NAUJIENA“

Jos visad rašo

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofisio telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguosius pagal susitarimą,
jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir šeštadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7668

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį: 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5 val.
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUČELIŲNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonas: WA 5-2670
Neatsiliepiu skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadi-
enį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2380
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadienį ir trečiadienį uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 2-4 val. vak. šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonas: HEEmlock 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Prima liguosius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu: HE 4-2123,
jei neatsiliepiu, tai telefonu: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 šeštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

DETROITO ETNINIŲ BENDRUOMENIŲ III METINĖ KONFERENCIJA

Si konferencija įvyks Wayne valstybiniam universitetui ir Tarptautiniam institute geg. 18-20 d. Pirmą dieną skirta tyrimų pristatymui, kaip pavyzdžiui: darbas, bedarbė ir etniškumas; Detroito gyvenviečių pasiskirstymas; katalikybė, etniškumas ir United Automobile Workers ir t. t. Vakare įvyks tarp įvairių posėdžių Wayne valstybinio universiteto Balto-Slavų sambūrio susirinkimas ir meninė programa University Center pastate 7 val. vak. Programoje žada dalyvauti lietuviai šokėjai. Man teko dalyvauti šio sambūrio įsteigime ir šandien artimai bendradarbiaujame, keldami Pavergtųjų Tautų bylą universitete ir mieste. Aš nuširdžiai kviečiu savo ir jų vardu Detroito lietuvių atsilankyti į minimą susirinkimą. Sekanti diena paskirta pedagoginiams reikalams. Programa suorganizuota Wayne valstybinio universiteto pedagoginio skyriaus ir Detroito viešųjų mokyklų. Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į Heritage Course (Black-Polish-Latino — studies) susirinkimą, kuris įvyks 10:45 val. ryto ir pakartojamas 3:30 val. vak. University Center pastate Hilberry A. Jei atsisiras sumanias kalbančių lietuvių, tuomet susidarys proga įnešti pasiūlymą dėl lietuvių kalbos įvedimo į aukštes-

nes mokyklas ir universitetus. Beje didžiausią dėmesį visos Amerikos atžvilgiu atkreips Health, Education, and Welfare sekretoriaus Elliot Richardson pranešimas apie federalinę politiką etninių studijų reikalu, kuris įvyks 12:30 val. Šeštadienio tema yra bendruomenių vystymas. Lietuviams ypač įdomus ir svarbus bus Romo Sakadolskio pranešimas apie II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, kuris įvyks 3:20 val. po pietų McGregor Memorial Conference Center D salėje. Romas Sakadolskis man pranešė jog jis atvyks iš New Yorko tik šeštadienį ir iškart įsijungs į Heritage posėdžių darbą, ieškant paramos Kongresui.

Mes parinkome laiką, kad jis būtų parankus gausingam lietuvių dalyvavimui. Specialiai susitarau su Agiu Salpuku iš New York Times, Frank Angello iš Detroit Free Press, Henri Wittenberg iš The Detroit News ir kitais spaudos atstovais padaryti pasikalbėjimus su Romu Sakadolskiu.

Nors Detroito lietuvių kolonija yra gan didelė, jos reikšmė miestui yra neproporcingai maža. Beje, tam yra išorinių priežasčių, kaip kad Detroito katalikų hierarchijos nusistatymas prieš mažumas, anglosaksų įsigalėjimas pramonėje ir t. t. Tačiau nemažiau svarbios ir vidinės priežastys, kaip kad neturėjimas pajėgios centrinės organizacijos, užsidarymas tik savo smulkiuose reikalėliuose, nemokėjimas panaudoti didžiosios spaudos ir televizijos savo reikalų pristatymui (pavyzdžiui, telefono knygoj nėra nei vieno įrašo, prasidedančio su Lithuania)... Viena iš didžiausių Detroito lietuvių nuodėmių yra pavadas, kad tik, žiūrėk, jog kitas ko nors vertingo nepadarė. Būkime krikščioniškesni, nes ir krikščioniškame, ir lietuviškame vynuogynuose visiems užteks darbo.

Todėl gausiai dalyvausime konferencijoje, nes ji kaip tik ir yra saviems reikalams pristatyti ir apginti. Tos konferencijos rengėjų tarpe esame tik du lietuviai su Feliksu Motuzu, kuris ir rėmėjas įrašė Lietuvių Tautinę Sandarą o aš Detroito Lietuvių Organizacijos Centra, kuriame praeitais metais veikiau, ir II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, pavestas Romo Sakadolskio. Beje, visas išlaidas padengiam iš savo kišenės arba savo sumanumu. Bet paskirai niekas negalės atlikti kas reikia atlikti už visus. Juk tokiems Heritage Course jau šandien reikia turėti savo siūlymus ir ilgalaikį planą.

Beje, dalyvaują konferencijoje gali gauti universitetinių kreditų užskaitymus. Dėl pa-

The track is very wet, but French horses lap it up.
CHANTILLY, FRANCE — Horses don't see why people should have all the fun. If people find swimming calming to frayed nerves, relaxing, invigorating, as well as good exercise — why can't horses get a piece of the action?

pildomų informacijų kreipkitės į James M. Anderson arba Judith Leppala Brown, Ethnic Conference Office, Room 656, University Center Building, Detroit, MI. 48202 (313) 577-4390.

Saulius Šimoliūnas

CICERO

Juozapą Vaišnorą amžinastin palydėjus

Sio gegužės mėnesio 6 dieną mirusio Juozapo Vaišnoros palikai, po gedulingų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje buvo nulydėti į Šv. Kazimiero Lietuvių kapines, kur klebonas Stankevičius prie duobės atliko reikalingas maldas ir laido-tuvių vedėjas P. Butkus liūdinčių velionio draugų vardu padėkojo visiems palydovams ir pakvietė į Midway Inn užkandžių.

Velionis ilgai ilgai liks gyvųjų atmintyje; buvo paprastas darbo žmogus, ne pagrūnas ir su visais draugiškas. Pasenus ir sveikatai sušlubavus gerų draugų pagalba buvo padėtas į senelių prieglaudą, kur ir pabaigė savo dienas. Garbė p. Kislaitienė už parodytą artimo meilę savo senam tautiečiui. Iš-sėkis ramybeje šios šalies žemėje. D.

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERĄ ULAJAS, REISINGIAUSIAS ZINIAS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1972 m. gegužės mėn. 9 dieną 4:30 val. popiet mirė mūsų mylima motina, uošvienė ir senele

A. A. ANTANINA ANDRIULIENE

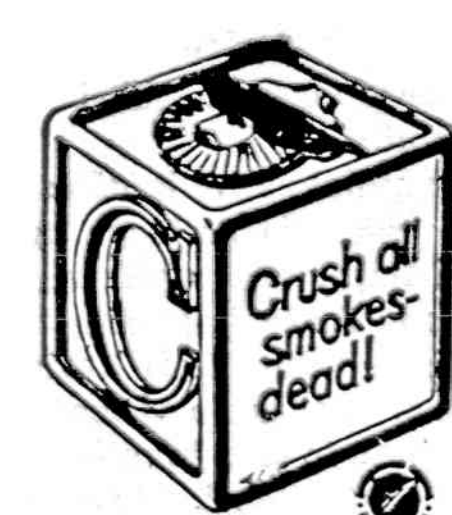
Gyv. 7223 So. Washtenaw

Mirė sulaukusi 75 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 23 metus. Paliko nuliūdę: 3 dukters — Ada Misulienė, žentas Domas, J. nina Peseckienė, žentas Vytautas ir Danutė Kochanaušienė, žentas Viktoras, anūkai, proanūkai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 So. West 71st Street. Penktadienį, gegužės mėn. 12 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Visi a. a. Antaninos Andriulienės giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Dukters, giminės. Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

A. A. MYKOLAS ŠVAGZDIS

Mirė 1972 m. gegužės mėn. 10 dieną 3:30 val. ryto, sulaukęs 84 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 65 metus. Paliko nuliūdę: sūnus Victor, marti Elsie, anūkas Glen-Michael, brolis George Švagzdis, brolienė Helen, gyv. Beloit, Wis., ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 So. West 71st Street. Šeštadienį, gegužės 13 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Mykolas Švagzdis giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, brolis, giminės. Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJENAS"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GALINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKAS & EVANS
6445 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽONAS VISTA

REpublic 7-5600

REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone COMmodore 4-2228

South Holland, Illinois

OPERA BAIGĖ SEZONĄ

Po keturių sėkmingų "Jūratės ir Kastyčio" spektaklių Operos nariai, rėmėjai ir svečiai susirinko praėjusį sekmadienį Jaunimo Centre užbaigusių. Valdysbos narys A. Bliskis pakvietė inž. J. Stankų pristatyti vakarienių programą. Malda sukaltėjo kun. J. Borevičius.

Po vakarienių, kurių su pagalbiniškėmis paruošė ponis Stropienė, prasidėjo sveikiniai. Pirmoji Opera sveikino gen. konsulę J. Daužvardienę, pasidžiaugdama gražiais laimėjimais. "Dainavos" ansamblio vardu sveikino A. Smilga. LB apygardos — pirm. J. Jasaitis. Rakuškievičius atsiuntė solistę D. Mongirdaitę. Buvo operos dirigentas V. Marijošius, prof. J. Žilvičius, muzikas A. Mikulskis, konsulas Kanadoje J. Žmuidzinis ir buvęs choro narys V. Juška.

Trumpai kalbėjo M. Rudienė, operos klavirą išleidusio komiteto vardu. Toliau muzikas A. Kučinas suminėjo visus prisidėjusius prie "Jūratės ir Kastyčio" pastatymo. Susirinkusieji dėkingai plojo solistams St. Barui, D. Stankaitytei, A. Stempužienei, M. Momkieni, pianistui A. Vasaiciui, dail. A. Valeškai, orkestracijos talkininkui James Kilcraun, režisieri Z. Visockienei, choreografei A. Valeškai, drabužių kūrėjai M. Kripkauskienei už puikius kostiumus, šokėjoms, mecenatams, choro nariams ir valdybai, Č. Rukuižai ir K. Cijunčiui už talką scenoje ir apšvietimui tvarkymą, grimoautojams J. ir St. Kelečiams. Ypatingą apdovanojimą nusipelnė chormeisteriai Alice Stephens ir Alf. Gečas.

Čikagos operos pirm. V. Radzius, tęsdamas operos tradiciją, pakvietė 10 metų operoje išdavinčius: V. Babronienę, St. Damijonaitienę, R. Dičienę, A. Jagutienę ir G. Kazėną atsiminti simbolinių dovanėlių, kurių įteikė D. Stankaitytė ir St. Baras, asistuojant valdybos

nariams G. Bičiūnaitei ir A. Bliskui.

Pirmininkas V. Radzius pristatė visą eilę garbingų svečių — iš Baltimorės atvykusį poetą Nadą Rastenį, išvertusį į anglų kalbą "Jūratės ir Kastyčio" libretą, padėkojo visiems mecenatams ir solo šokėjai Kristinai Gintautienei. Buvo padėkotos spaudai, radijo slotams, Rūtos rateliui, kanklininkėms ir visiems, visiems, kurie rėmė operos darbą. Programos pabaigoje visi susirinkę sugiedo Ilgiausių Metų Stasijams ir Danutėms, kurių vardadienis išpuolė. Retai kada taip galingai nuskambėjo daina. Toliau sekė šokiai su B. Pakšto orkestru. Kor.

LIETUVOS UNIVERSITETAS

1579—1803—1922

Jau išėjo iš spaudos senai lauktas leidinys — Lietuvos universitetų istorija. Tai kapitalinis, imponantiška savo išore, rūpestingu atlikimu ir ypač — turinio požiūriu knyga.

Lietuvos Universitetas 1579—1803—1922, redagavo Pranas Čepėnas. Leidėjas Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje, Chicago, 1972 m. 896 p.

Turinys: Pratarė, Pirmoji dalis — Lietuvos universitetų istorija, Antroji dalis — Lietuvos universitetų veikla 1922—1944, Trečioji dalis — Atsiminimai, Ketvirtoji dalis Bibliografija, santrauka anglų kalba, vardynas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Tiražas 1,100 egz. Kaina nepažymėta.

Redakcinę komisiją sudaro: pirmininkas vysk. Vincentas Brizgys, redaktorius Pranas Čepėnas, nariai: prof. St. Dirmančius, prof. dr. Petras Jonikas, prof. dr. Juozas Meškauskas.

Bendradarbiai: Augustinavičienė Nasvytė Aldona, Baliūnas Adolfas, Balys Jonas, Biržiška Mykolas, Brizgys Vincencius, Būtenas Petras, Čepėnas Pranas, Čepėnienė Albina, Da-

mušis Adolfas, Dargis Leonardas, Dilys Povilas, Dirmančius Stasys, Eretas Juozas, Girmius Juozas, Grinius Jonas, Gura Zigmas, Ivinskis Zenonas, Jakštas Juozas, Jonikas Petras, Jucaitis Pranas, Yla Stasys, Kačinskienė Eimaitytė Elena, Krivickis Domas, Liaugminas Albinas, Masaitis Česlovas, Mator George, Meškauskas Juozas, Novickienė Grigaitytė Birutė, Kairys Steponas, Kavaliūnas Vacys, Kučys Antanas, Pauperas Jonas, Pažemėnas Juozas, Plateris Aleksandras, Puzinas Jonas, Ralla Bronys, Rauckinas Stasys, Rauckys Juozas, Regelis Konstantinas, Rukša Antanas, Saldukas Ignas, Skardžius Pranas, Sruogienė Daugirdaitė Vanda, Valiukėnas Mečys, Villamas Vladas, Visvydas Pranas, Tumėnienė Mingailaitė Vanda, Zujus Aleksandras.

Knyga gauti galima pas prof. St. Dirmančią, Lietuvių Profesorių Draugijos Pirmininką, kurio dideliu rūpesčiu šis leidinys išvydo pasaulį. D.

Meno naujienos

Elenos Kepalaitės, Dalios Pranauskaitės ir Will Barnett dailės parodos

Skulptorės Elenos Kepalaitės paroda, pavadinta Intervali, atsidarė gegužės mėn. 9 d. ir tęsis iki 27 d. Phoenix galerijoje, 939 Madison Avenue prie 74th Street Manhattan. Garsusis Lietuvoje gimusis žydų skulptorius Jacques Lipchitz labai šiltais atsiliepimais apie Elenos Kepalaitės kūrybą.

Dalia Ramanaukaitė pasižymi savo piešiniu, kuris yra itin detališkas ir objektyvus. Ji dalyvauja grupinėje parodoje, pavadintoje Objektivūs piešiniai, Hundred Acres galerijoje, 456 West Broadway Manhattan. Paroda atsidarė gegužės mėn. 6 d. ir tęsis iki gegužės 27 d.

Lietuvių draugas žinomas tapytojas Will Barnett surengė savo paskutinių darbų parodą Philadelphiaje, David David, Inc. galerijoje, kuri atsidarė gegužės mėn. 8 d. ir tęsis iki 27 d. Saulius Šimoliūnas

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

TRUMPAI

— Dr. Saulius Šimoliūnas, Detroito, bus Naujųjų dienraščio korespondentas Baltų mokslininkų konferencijoje, kuri neaukščiau vyks Toronto mieste, Kanadoje.

— Žurnalo "Archeology" šių metų balandžio mėnesio nr. 2 yra dvylika puslapių užimantis Los Angeles universiteto profesorės Dr. Marijos Gimbutienės labai gausiai iliustruotas mokslinis straipsnis "Excavation at Anza, Macedonia" (Iškasimai prie Anzos, Makedonijoje), kur rasta apšvietusi archeologinių datų 5, 6 ir net 7 tūkstančių metų prieš Kristų, kas reiškia, kad prie tos Balkanų vietovės atkasta prieš 9 tūkstančius metų buvusi žmonių civilizacija. Žurnalas 168 psl. turi dar įdomių aprašymų iš Peru, Irako, Pomepjos, Kolombijos, Gvatemalos, Kinijos ir kt.

Prof. Juozas Žilvičius praneša, kad yra parašęs anglų kalba platokį paaiškinimą apie Lietuvių Muzikologijos Archyvo lobius, plačiai iliustruotą. Kadangi svetima kalba ar mūsų jaunimas mažai besupranta lietuviškai, reikalinga yra jiems duoti suprantamą parašytą apžvalgą. Knygtelė būtų 24 psl. ir 2000 egz. kainuotų apie \$500. Latviai, estai ir suomiai seniai panašias informacijas knygtelėse turi išleidę keliose kalbose apie savąją muziką bendrai. Tam leidiniui ieškome mecenatų, ar mecenatų, nes L. M. Archyvas neturi tam lėšų. J. Ž.

— Albinas Rudinskis, Cicerio, Ill., vasarai išvyksta pas savo dukterį Mildred, Rochester, Michigan.

— Jonas Nakas ir Algirdas Skrebutėnas išrinkti Detroito jaunimo atstovais ir Jaunimo kongresas. J. Nakas studijuoja istoriją ir literatūrą Oakland universitete, priklauso "Šilainės" tautinių šokių grupei ir ateitininkų organizacijai, išrinktas Jaunimo Metų komiteto išdininku. A. Skrebutėnas studijuoja architektūrą Lawrence technologijos institute, priklauso skautų organizacijai. Studentų sąjungai, dainuoja Jaunimo chore, šoka "Šilainės" šokių

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

— LZS-gos Chicago skyriaus narių visuotiniame metiniame susirinkime, įvykusiame 1972 m. gegužės 7 d., išrinkta nauja valdyba, kuri taip pat pasiskirstė pareigomis: pirmininkas B. Macėvičius, vicepirmininkas kultūriniais reikalais Z. Juškevičienė, sekr. J. Kapačinskis, išdininkas M. Pėtraitienė ir narys A. Stakėnas. Kontrolės komisija: B. Bradzionis, A. Cepulis ir J. Kaunas.

J. Kapačinskis, sekr. — Ekskursija į Lietuvą. Liepos 5 d. iš New Yorko dviem savaitėm išskrenda į Paryžių, Maskvą, Vilnių ir Frankfurtą. Pabuvę Lietuvoje, ekskursantai liepos mėn. 19 d. grįžta į New Yorką. Kelionės, hoteliai ir maistas tekainuoja \$885.00. Platesnį informaciją gausite Wide World Travel, 9723 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643, arba telefonuokite (312) BE 3-1103. (Pr.)

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

"HOUSEWIVES" EARN EXTRA MONEY \$\$\$ Part Time Work in YOUR AREA NEED SECRETARIES Statistical and General TYPISTS COMPTOMETER OPERATORS KEY PUNCH OPERATORS No Age Limit (Our facilities are available if you wish to brush up your skills). CALL NOW CE 6-5678 Amer-Cal Office Services, Inc.

SOUTHWEST LUNCHEON WAITRESSES For High Class Restaurant. 10:30 A.M. to 3:00 P.M. — days. No Sat. or Sun. — Tray Service. CALL 927-5580

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MAN and WIFE NEEDED AT ONCE TO TAKE CARE OF OFFICES AND WASHROOMS.

Hours 2 P. M. to 10 P. M. Man must have drivers license. Excellent Company benefits. Steady Work. GOOD PAY. (Near Northside). CALL — 549-7053

grupeje, išrinktas Jaunimo Metų komitetas ir dirba finansų komisijoje.

— Ponia Marion B. Sebastian buvo išvykusi atostogų į Acapulco vasarvietės Meksikoje kartu su dukterimis Yvonne ir Elaine, taip pat su Nancy ir Mark Pro.

— Ramunė Sakalaitė išrinkta atstovauti Toronto lietuvių jaunimą Jaunimo kongrese. Studijuoja prancūzų ir ispanų kalbas, taip pat anglų literatūrą Toronto universitete, priklauso ateitininkų organizacijai, redaguoja "Jaunimo Žiburius". Ruošiasi būti ir toliau naudinga lietuvių bei to tiuksli studijuoja neakivaizdinio būdu Pedagoginiame Lituanistikos Institute.

— Šio ketvirtadienio "Pelkių Žiburių" literatūrinė valandėlė skiriama Motinos dienai prisiminti. Istrauką iš Kazio Sajos apysakos "Pirmoji banda" skaitys akt. Regina Matulevičiūtė.

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

— LZS-gos Chicago skyriaus narių visuotiniame metiniame susirinkime, įvykusiame 1972 m. gegužės 7 d., išrinkta nauja valdyba, kuri taip pat pasiskirstė pareigomis: pirmininkas B. Macėvičius, vicepirmininkas kultūriniais reikalais Z. Juškevičienė, sekr. J. Kapačinskis, išdininkas M. Pėtraitienė ir narys A. Stakėnas. Kontrolės komisija: B. Bradzionis, A. Cepulis ir J. Kaunas.

J. Kapačinskis, sekr. — Ekskursija į Lietuvą. Liepos 5 d. iš New Yorko dviem savaitėm išskrenda į Paryžių, Maskvą, Vilnių ir Frankfurtą. Pabuvę Lietuvoje, ekskursantai liepos mėn. 19 d. grįžta į New Yorką. Kelionės, hoteliai ir maistas tekainuoja \$885.00. Platesnį informaciją gausite Wide World Travel, 9723 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643, arba telefonuokite (312) BE 3-1103. (Pr.)

— Gediminas Melnykas, Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" viceprezidentas, atvykęs iš Kanados į kun. Suginto laidotuves (jo žmona yra velionio gimnaitė), savo draugų ir pažįstamų supažindino su kooperatyvo veikla ir darbais. Buvo apsisostęs pas brolių dr. Vytautą Melnyką.

— Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė įvyks 1972 m. liepos mėn. 2 d., 2 val. p. p. Chicago International Amphitheatre, 42-ji ir So. Halsted gatvė. Bilietai jau platinami Marginiuose. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės bilietų kaina po 10 dol. Ložės po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsinešiant čekį ar pašto perlaidą su sau adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu: Lithuanian Folk Dance Festival, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

— LZS-gos Chicago skyriaus narių visuotiniame metiniame susirinkime, įvykusiame 1972 m. gegužės 7 d., išrinkta nauja valdyba, kuri taip pat pasiskirstė pareigomis: pirmininkas B. Macėvičius, vicepirmininkas kultūriniais reikalais Z. Juškevičienė, sekr. J. Kapačinskis, išdininkas M. Pėtraitienė ir narys A. Stakėnas. Kontrolės komisija: B. Bradzionis, A. Cepulis ir J. Kaunas.

J. Kapačinskis, sekr. — Ekskursija į Lietuvą. Liepos 5 d. iš New Yorko dviem savaitėm išskrenda į Paryžių, Maskvą, Vilnių ir Frankfurtą. Pabuvę Lietuvoje, ekskursantai liepos mėn. 19 d. grįžta į New Yorką. Kelionės, hoteliai ir maistas tekainuoja \$885.00. Platesnį informaciją gausite Wide World Travel, 9723 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643, arba telefonuokite (312) BE 3-1103. (Pr.)

— Gediminas Melnykas, Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" viceprezidentas, atvykęs iš Kanados į kun. Suginto laidotuves (jo žmona yra velionio gimnaitė), savo draugų ir pažįstamų supažindino su kooperatyvo veikla ir darbais. Buvo apsisostęs pas brolių dr. Vytautą Melnyką.

— Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė įvyks 1972 m. liepos mėn. 2 d., 2 val. p. p. Chicago International Amphitheatre, 42-ji ir So. Halsted gatvė. Bilietai jau platinami Marginiuose. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės bilietų kaina po 10 dol. Ložės po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsinešiant čekį ar pašto perlaidą su sau adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu: Lithuanian Folk Dance Festival, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7477

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

BRIGHTON PARKE savininkas nori skubiai parduoti gerame stovyje mūrini namą. 2 butai po 4 kambarius. Irenatas rūšys. Apykaujis medinis 2 masinu garazas. 4348 So. TALMAN AVE. TEL. LA 3-8897

SIUNTINIAI I LIETUVA ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbaciauskas, sav

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai i kitoki blankai.

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaiga) Pigūs automobilų draudimai.

— Gediminas Melnykas, Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" viceprezidentas, atvykęs iš Kanados į kun. Suginto laidotuves (jo žmona yra velionio gimnaitė), savo draugų ir pažįstamų supažindino su kooperatyvo veikla ir darbais. Buvo apsisostęs pas brolių dr. Vytautą Melnyką.

— Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė įvyks 1972 m. liepos mėn. 2 d., 2 val. p. p. Chicago International Amphitheatre, 42-ji ir So. Halsted gatvė. Bilietai jau platinami Marginiuose. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės bilietų kaina po 10 dol. Ložės po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsinešiant čekį ar pašto perlaidą su sau adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu: Lithuanian Folk Dance Festival, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

— LZS-gos Chicago skyriaus narių visuotiniame metiniame susirinkime, įvykusiame 1972 m. gegužės 7 d., išrinkta nauja valdyba, kuri taip pat pasiskirstė pareigomis: pirmininkas B. Macėvičius, vicepirmininkas kultūriniais reikalais Z. Juškevičienė, sekr. J. Kapačinskis, išdininkas M. Pėtraitienė ir narys A. Stakėnas. Kontrolės komisija: B. Bradzionis, A. Cepulis ir J. Kaunas.

J. Kapačinskis, sekr. — Ekskursija į Lietuvą. Liepos 5 d. iš New Yorko dviem savaitėm išskrenda į Paryžių, Maskvą, Vilnių ir Frankfurtą. Pabuvę Lietuvoje, ekskursantai liepos mėn. 19 d. grįžta į New Yorką. Kelionės, hoteliai ir maistas tekainuoja \$885.00. Platesnį informaciją gausite Wide World Travel, 9723 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643, arba telefonuokite (312) BE 3-1103. (Pr.)

— Gediminas Melnykas, Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" viceprezidentas, atvykęs iš Kanados į kun. Suginto laidotuves (jo žmona yra velionio gimnaitė), savo draugų ir pažįstamų supažindino su kooperatyvo veikla ir darbais. Buvo apsisostęs pas brolių dr. Vytautą Melnyką.

— Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė įvyks 1972 m. liepos mėn. 2 d., 2 val. p. p. Chicago International Amphitheatre, 42-ji ir So. Halsted gatvė. Bilietai jau platinami Marginiuose. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės bilietų kaina po 10 dol. Ložės po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsinešiant čekį ar pašto perlaidą su sau adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu: Lithuanian Folk Dance Festival, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

— LZS-gos Chicago skyriaus narių visuotiniame metiniame susirinkime, įvykusiame 1972 m. gegužės 7 d., išrinkta nauja valdyba, kuri taip pat pasiskirstė pareigomis: pirmininkas B. Macėvičius, vicepirmininkas kultūriniais reikalais Z. Juškevičienė, sekr. J. Kapačinskis, išdininkas M. Pėtraitienė ir narys A. Stakėnas. Kontrolės komisija: B. Bradzionis, A. Cepulis ir J. Kaunas.

— Gediminas Melnykas, Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" viceprezidentas, atvykęs iš Kanados į kun. Suginto laidotuves (jo žmona yra velionio gimnaitė), savo draugų ir pažįstamų supažindino su kooperatyvo veikla ir darbais. Buvo apsisostęs pas brolių dr. Vytautą Melnyką.

— Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė įvyks 1972 m. liepos mėn. 2 d., 2 val. p. p. Chicago International Amphitheatre, 42-ji ir So. Halsted gatvė. Bilietai jau platinami Marginiuose. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės bilietų kaina po 10 dol. Ložės po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsinešiant čekį ar pašto perlaidą su sau adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu: Lithuanian Folk Dance Festival, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 14 dieną, 10 val. ryto Gage Parko Field House (kampas Western ir 55-os gatvės). Norima pradėti punktualiai, tad atstovai ir svečiai prašomi nesivėluoti.

Kas tik turi gerą skonį, Visą perka pas Lieponį! LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI FURNITURE CENTER, INC. Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875 Vedėjas J. LIEPONIS Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

SIUNTINIAI I LIETUVA VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVA COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai. V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA 154 psl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtinai kiekvienam, norinčiam pažinti netoliai Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užteiti "Naujienos", tai prašomas persiųsti \$1.50 čeki arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608 Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

Būsimieji keramikos menininkai. John Calderon ir Algis Sliužas, Kelly aukšt. mokyklos mokiniai, baigia savo darbus 4-tajai metinei parodai Brighton Parko bibliotekoje, 4308 Archer Ave. Visuomenė kviečiama aplankyti šią parodą ir susipažinti ne tik su darbais, bet ir jų jaunaisiais kūrėjais.

help your HEART FUND help your HEART